

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΖΩΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ

✱ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ ✱

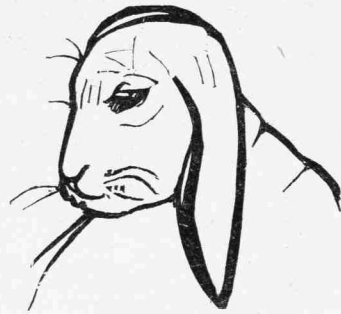
μονομερές εκ τῶν ἀπὸ Ὁμήρου γνωστοτάτων. Ἡ μόνη διαφορὰ εἶναι ὅτι πᾶν ὅ,τι ἔλεγον ὅλοι πρότερον ποιητικῶς καὶ ἐν μεταφοραῖς, πρῶτος αὐτὸς διετύπωσεν ἐπιστημονικῶς καὶ μὲ τὴν ἀνατομικὴν σμίλην ἀνά χεῖρας.

Τὸ ζωολογικὸς κήπος ἐκάστη ἀνθρωπίνῃ κοινωσίᾳ! Συνήθως τὸ τοιοῦτον λέγεται μεταφορικῶς ἐν σχέσει πρὸς τοὺς χαρακτῆρας καὶ τὰ ἦθη, πρὸς τὰς κλίσεις καὶ διαθέσεις τῶν ἀνθρώπων. Καὶ πράγματι δὲν χρειάζεται νὰ ἔχη τις μεγάλην πείραν τοῦ κόσμου, ἵνα γνωρίζῃ ὅποιās καταπληκτικὰς ὁμοιότητας ἔχουσι πλεῖστοι ὁμοιοκαὶ ὁμόφυλοι του ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων πρὸς παντοῖα ζῶα, ἐξ ὅλων τῶν κατηγοριῶν, ἐκ τῶν εὐγενεστάτων μέχρι τῶν ἀγενεστάτων, ἐκ τῶν νοσημονεστάτων μέχρι τῶν βλακωδεστάτων καὶ ἐκ τῶν μᾶλλον ἀγρίων μέχρι τῶν ἡμερωτάτων. Ἄλλος ὁμοιάζει πρὸς τίγριν, ἄλλος πρὸς λέοντα, ἄλλος πρὸς ἵππον ἢ ὄνον, πρὸς ἀλέκτορα ἢ γάτον. . . Πόσαι γυναῖκες δὲν ἔχουσιν ἐνστικτὰ γαλῶν ἢ πιθήκων, τίγρεων ἢ προβάτων. ἐλάφων ἢ ὄρεων, ψιττακῶν ἢ χελιδόνων! . . .

Ὁ Δάρβεν δὲν εἶπε τίποτε νέον ἢ μᾶλλον εἶπε τι πολὺ

Τοῦτο δὲ καὶ μόνον ἤρκεσεν, ὅπως ἐξεγείρη θύελλαν ὅλην ἐναντίον του. Ὁ κόσμος εἶναι πάντοτε τοιοῦτος. Εἶπετέ του ὁ, τι θέλητε ὑπὸ τὸ ἐνδύμα τοῦ μύθου καὶ τῆς ἀλληγορίας καὶ τὰ μάλλον φρικώδη ἢ ἄκοσμα πράγματα. Ὅχι μόνον δὲν δυσαρρεστέεται, ἀλλὰ καὶ τέρπεται, ἀπολαμβάνει, καθθδύνεται καὶ δὴ καὶ ἐγκυχάται ἐπ' αὐτοῖς!.. Ἀλλοίμονον δ' ὅμως ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐκστομίσητε γυμνά καὶ μὲ ἐπιστημονικὴν μορφήν ταῦτα! Καὶ μία μόνη λέξις δύναται νὰ προκαλέσῃ ἐπανάστασιν. Αἱ μυθολογίαι ὅλων τῶν ἐθνῶν εἶναι πλήρεις ἀσχημιῶν, ἀκοσμιῶν, βδελυρωτάτων πράξεων, ἐγκληματικῶν ἐρώτων καὶ μυρίων ἀνοσιῶν σχέσεων. Πλὴν τίς ποτε ἔψεξε ταῦτας; Τίς ποτε λαὸς ἠρνήθη τὴν ἰδίαν θρησκείαν; Τίς ἐτόλμησε νὰ στηλιτεύσῃ τὰς ἱεράς ταῦτας ἀσχημίας; Μόνος εἰς Πλάτων ἐν τῇ Ἀρχαιοτάτῃ ἔσχε τὸ θάρρος νὰ ποικλείσῃ καὶ αὐτὸν τὸν Ὅμηρον ἐκ τῆς ἰδεώδους Πολιτείας του. . .

Ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐπίσης τί δὲν λέγεται, τί δὲν σπερμολογεῖται, ὅποιος χεῖμαρρος κακογλωσσίας δὲν κατακλύζει αὐτὴν ὑπὸ τὸ χεῖρόκτιον τὸ πολύχρωμον καὶ ἀβρὸν τῶν ὑπαινιγμῶν, τῆς ἀνωνυμίας, τῆς ἀλληγορίας! Πόσα αἰσχίστα δὲν λέγονται μὲ τὰς καθιερωμένας ἐκεῖνας συγκαλυπτικὰς φράσεις, ἃς ἰδίως εἰσήγαγεν εἰς τὸ παγκόσμιον λεξικὸν ἡ αἰμιμητος εἰς ταῦτα ὑποκριτικῆ τῶν Γάλλων γλώσσα! Τί δὲν σκεπάζει τὸ ἀπέραντον πάπλωμα, ὃ ἀτελεύτη-

τος καὶ ἀνεξάντλητος ἐκεῖνος τάπη, ὅστις λέγεται **Εὐφημισμὸς!**

Καὶ ἐν τούτοις πόσον μωρὸς καὶ κακὸς εἶναι ὁ κόσμος! Ἐνῶ ὅλοι γνωρίζομεν πολὺ καλὰ τί κρύπτεται ὑπὸ τὰς χειρίδας καὶ τοὺς γλωσσικούς αὐτοὺς σκούφους, ἐνῶ ὅλοι ἤξεύρομεν τί κάτωθεν βόσκει καὶ ὅποιαι φαλάκραι καὶ ψῶραι συγκαλύπτονται ὑπὸ τὰ δερμάτινα αὐτὰ περικαλύμματα τῆς κοινωνικῆς διπροσωπίας καὶ ὑποκρισίας, ἐν τούτοις εὐθὺς ὡς καὶ ἡ ἐλαχίστη λέξις ἐκστομισθῆ, εὐθὺς ὡς καὶ μία μόνη φράσις συναρρωθῆ ὑπὸ τινος συγγραφέως ἢ ἐπιστήμονος, ὑπὸ τινος ῥήτορος ἢ σκηνικοῦ ποιητοῦ ἢ καὶ σατυρικοῦ στιχογράφου, εὐθὺς πυρκαϊὰ ὅλη ἀνάπτει, σύσσωμοι πάντες ἐξανιστάμεθα ὡς πρὸ δεινοῦ κακουργήματος καὶ ὀρῶμεν ὅπως ὡς ἄγρια θηρία κατασπαράξωμεν τὸν τολμητιᾶν ἐκεῖνον, τὸν θρασὺν ὑβριστὴν, ὅστις ἐτόλμησε νὰ ἐκβάλῃ ἐκ τοῦ ἔρκους τῶν ὀδόντων τοιοῦτον ἀνόσιον ἔπος!

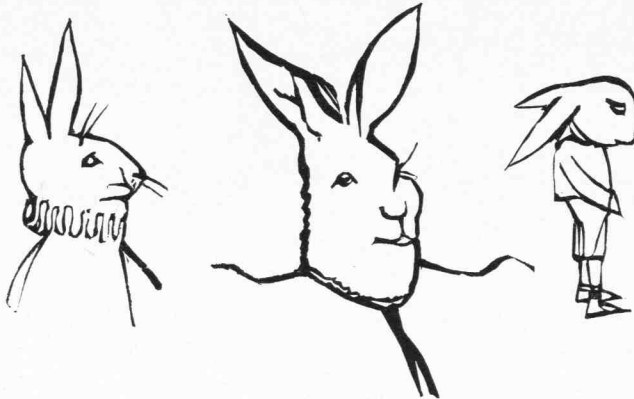
Ἡ κοινωνία ἀρέσκεται νὰ γελᾷ ἐαυτήν, νὰ ταπατάται. Εἶναι ὡς μερικὰ ἄτομα, ἅτινα αἰσθάνονται ἡδονὴν νὰ πατάωσιν ἐαυτά. Ἐνῶ γνωρίζουσιν ὅτι πράγμα τι τὰ βλάπτει, ἐπιζητοῦσι τρόπον, ὥστε νὰ πείθωσιν ἐαυτὰ ὅτι εἶναι ὠφελιμώτατον. Ἡμεῖς ἰδίως οἱ Ἕλληνες ἔχομεν

εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τὸ αἶσθημα τοῦτο τῆς αὐταπάτης. Εἰς τὸ ἐμπόριον, ἐν ταῖς συναλλαγαῖς, ἐν ταῖς ἀγοραπωλησίαις, δὲν κάμνομεν διαρκῶς ἢ νὰ γελῶμεν ἐαυτούς. Καὶ τοῦτο, διότι αἰσθανόμεθα ἡδονὴν, ἐξαντλοῦντες καὶ ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν τὴν φυλετικὴν ἡμῶν μανίαν ἢ μάλλον τὸ τάλαντόν μας τοῦ ἀπατᾶν· ὄρα καὶ «Timeo Danaos...!»

Τὸ αὐτὸ λοιπὸν ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὸν Δαρβινισμόν. Ὁ καυμένος ὁ Δαρβίνος εἶπε τὸ ὀλιγώτερον κακόν, ὅπερ ἡδύνατο νὰ εἴπη εὐσυνειδήτος ἐπιστήμων. Σχεδὸν ἔκαμε μίαν φιλοφροσύνην εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος... Μᾶς ἐκολάκυσεν ὀνομάσας ἡμᾶς ἀπογόνους τῶν πιθήκων, διότι εἰς αὐτὸν τὸν ἀπέραντον ζωολογικὸν κήπον ὁ πίθηκος ἐπὶ τέλους εἶνε τὸ ἀνώτατον, τὸ τελειότατον, τὸ εὐφύεστατον τῶν ζῴων... Δὲν εἶναι κἄν οὐδὲ τετράπουν!

Ἐνῶ ὅταν συζῆ τις μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔχη πολλὰς σχέσεις μαζῆ τῶν θὰ ἴδῃ ὅτι δυστυχῶς πολλοὶ ὀλίγοι ἐξικνοῦνται εἰς τὸ ὕψος τῶν πιθήκων, μυριάδες δὲ ἀναπολοῦσι τοὺς πολλῶ ἀπωτέρους [καὶ ἀγενεστέρους προπάτοράς μας, τὰ λοιπὰ τετράποδα, τὰ θηλαστικά, τὰ ἔρπετά, τὰ πτηνά, τὰ ἀρπακτικά καὶ αὐτὰ τὰ

μαλάκια ἔτι. Τὰ τελευταῖα μάλιστα ἀποτελοῦσι τοιαύτην πλειοψηφίαν ἐν τῷ κοινωνικῷ ἀνθρωποζωολογικῷ κήπῳ, ὥστε θὰ μᾶς ἐπιτραπῆ ἀπ' αὐτῶν νὰ ρῶξομεθα τῆς περιέργου ἡμῶν ζωολογικῆς μελέτης καὶ ψυχοφυσιογνωσίας μας.

Οὐχὶ λοιπὸν μόνον μεταφορικῶς ὁμοιάζουσιν οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὰ ζῴα.

Ἡμεῖς δὲν θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὰς ποιητικὰς ταύτας γελοιογραφίας ἢ σατυρικὰς παρομοιώσεις ὡς μυριάκις αὐται μέχρι τοῦδε ἐγένοντο. Τοῦτο οὐδὲν καινὸν θὰ ἦτο, θὰ ἐπαρουσιάζομεν ὑπὸ νέον ἔνδυμα ὃ,τι τοσάκις μέχρι τοῦδε ἐλέχθη. Ἡμεῖς θὰ πραγματευθῶμεν τὸ ζήτημα ὅπως διαφόρων. Θὰ συμπληρώσωμεν τὴν θεωρίαν τοῦ Δαρβίνου, οὐχὶ βεβαίως μὲ τὴν σμίλην καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ ἀνατόμου, ἀλλὰ ὡς ἀνθρωπολόγοι μὲ ψυχολογικὴν καὶ φυσιολογικὴν ἐξέτασιν τῶν διαφόρων ἀνθρώπων, πάντων ἐν γένει ἐκείνων τῶν ἰδιαζόντων τύπων, οἵτινες ὁμοιάζουσιν οὐχὶ μόνον ἠθικῶς, ἀλλὰ καὶ σωματικῶς πρὸς τινὰ τῶν ζώων. Θὰ παρελάσωσι πρὸ ἡμῶν πάντες οἱ ὁμόφυλοι ἡμῶν, ὧν αἱ φυσιογνωμίαι, τὰ πρόσωπα καὶ οἱ χαρακτῆρες ἀναπολοῦσι τόσον ζωηρῶς τὰς μορφὰς παντοίων ζώων ἐνισχύοντες τὰ μέγιστα τὴν πολυθρύλητον τῆς μετεμψυχώσεως θεωρίαν.

Τὰ μαλάκια

ΑΥΤΑ εἶναι τὰ πολυπληθέστατα ζώοφυτα ἐν πάσῃ κοινωνίᾳ, ἐπειδὴ δ' εὐρίσκονται ἐν τῇ κατωτάτῃ βαθμίδι τῆς ζωολογικῆς κλίμακος, διὰ τοῦτο καὶ ἀρχόμεθα ἀπὸ τούτων. Σχεδὸν δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὰ ζῷα. Εἶναι τὰ μεταξὺ τούτων καὶ τῶν φυτῶν κυμαινόμενα ὄντα. Καὶ μήπως ὑπάρχει γραμμὴ τις ἢ ὄριον χωρίζον τὰς δύο ταύτας μεγάλας ὁμοταξίας, τὰ δύο τοσοῦτον κατὰ τὸ φαινόμενον διίστάμενα πλάσματα τῆς Δημιουργίας; Μόνος ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀποτόμως διέκοψε δι' ἑαυτὸν τὸ νῆμα μετὰ τῆς λοιπῆς κλίμακος τῶν πλασμάτων τῆς Φύσεως, θεωρήσας ἑαυτὸν ὡς αὐτογενές, αὐτοτελές καὶ ἀνεξαρτήτως ἀρχῆθεν δημιουργηθὲν ὄν, ὁμοίως αὐθαίρετως διήρесе καὶ τὰ λοιπὰ γένη τῆς κτίσεως. Πλὴν ἐκτὸς τῶν μικροσκοπικῶν μας ὀφθαλμῶν καὶ τῶν περιορισμένων ἡμῶν αἰσθήσεων οὐδὲν ὄριον, οὐδεμίαν γραμμὴν, οὐδὲν χάσμα χωρίζει τὴν ἀδιάρρηκτον, λογικωτάτην καὶ φυσικωτάτην ἄλυσον τῶν πλασμάτων τῆς Φύσεως. Ὑπάρχει ἐν αὐταῖς ἀμειλικτος νόμος κανονικῆς ἐξελιξέως καὶ προοίσης ἐπὶ τὸ τελειότερον προόδου καὶ ἀναπτύξεως.

Ὅμοιως λοιπὸν καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἔχομεν ἀνθρώπους διατελοῦντας ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον τῆς μεταβατικῆς ἀπὸ τῶν φυτῶν εἰς τὰ κινούμενα καὶ αἰσθανόμενα ζῷα ἀναπτύξεως. Εἶναι δὲ ταῦτα ἢ πλειοψηφία. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν εἶναι πασιφανέστατα. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἔχουσι σχεδὸν χαρακτηριστικὰ. Ὅταν ἴδῃτε ἀνθρώπους στρογγυλοειδεῖς, παχυσάρκους, πλαδαρούς ἢ λιμφατικούς, μὲ ὄμματα χωρὶς λάμψιν, μὲ ῥίνας ἀκανονίστους, μὲ γαστέρας καλῶς τετραμμένας, ἀπαθεῖς δὲ καὶ ἀναισθητοὺς ὡς βυτράχους μὴ ὀκνήσητε νὰ τοὺς κατατάξῃτε εἰς τὴν τῶν «Μαλακίων» ὁμοταξίαν.

Εἶναι δὲ συνήθως ἄνθρωποι ὀκνηροί, βραδύνοες καὶ νωθροί. Εἰς τὸ γένος τοῦτο ἀνήκουσιν ὅλοι οἱ ἄργοι καὶ δὴ μεταξὺ αὐτῶν οἱ πλοῦσιοι, οἱ ἀποζῶντες ἐξ ἀσφαλῶν εἰσοδημάτων, οἱ θαντιέ. Ἄλλ' ἔχουσι καὶ τὰ

κόμματα, τὰ Ὑπουργεῖα καὶ τὰ πολιτικὰ παρασκήνια πληθύν τοιούτων ὀστράκων, προσκολλημένων ἐπ' αὐτῶν καὶ ἀποζώντων ἐκ τῶν ξένων καὶ μάλιστα τῶν κοινῶν καὶ δημοσίων προσόδων. Ἀναρίθμητα τοιαῦτα ἐπιβλαβέστατα παράσιτα ἀπορροφῶσι τὸν χυμὸν τὸν ζωογόνον τοσούτων λαῶν καὶ ἔθνων.

Τὰ χλιαρὰ ταῦτα ὄντα εἶναι ἐχθρὰ πάσης προόδου, ἀποφράσσοντα καὶ ἀποκλείοντα τὰς μεγάλας λεωφόρους τῆς κοινωνικῆς κινήσεως. Ἐπιπολάζοντα καὶ τελματιζόμενα διηλεκτικῶς ἐμποδίζουσι τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν προξενούντα σῆψιν καὶ μιάσματα. Ἀλλοίμονον ὅταν ταῦτα ὑπερπληθυνθῶσι, δὲν εὐρεθῆ δὲ στιβηρὸς βραχίων, ὅπως ἐκρίφη καὶ ἐξαφανίση μέρος τι τοῦλάχιστον αὐτῶν!

Ὁ κοινobουλευτισμὸς ἰδίως συνετέλεσε καταπληκτικῶς εἰς τὴν αὔξησην καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν μiasματογόνων τούτων ὄντων. Εἶναι δὲ γονιμώτατα, διότι πᾶσα αὐτῶν ἡ ζωτικὴ δύναμις, πᾶσα ἡ παραγωγικότης αὐτῶν περιορίζεται εἰς τὴν ἀναπαραγωγὴν τοῦ εἶδους. Δι' αὐτὰ δὲν ὑφίσταται οὔτε ἐπιστήμη, οὔτε τέχνη, οὔτε ποίησις, οὔτε μουσική, οὔτε βιομηχανία, οὔτε ἐμπορία, οὔτε ἄλλη τις ἀνθρωπίνῃ ἐνέργεια. Ζῶσι διὰ τὰ ζῶσι καὶ διὰ τὰ παράγωσιν ἄλλα ὅμοια ἑαυτοῖς ὄντα. Ὡς αἱ μυῖαι, ὡς τὰ μικρόβια, ὡς οἱ κορέοι καὶ οἱ κώνωπες, ὡς οἱ βάτραχοι, ἢ οἱ μύκητες αὐξάνονται καὶ πληθύνονται μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος, ἡ δὲ κοινωνία καταπολιορκουμένη ὑπ' αὐτῶν φθίνει καὶ μαραίνεται, κατατρύχεται καὶ βαθμηδὸν ἀπόλλυται.

Ἄλλ' ἐκτός τοῦ Κοινobουλευτισμοῦ καὶ τῶν πολιτικῶν ψηφοπρατηρίων καὶ τἀριστοκρατικῶν μέγαρον ὡς καὶ αἱ Αὐλαὶ διατρέφουσι πλῆθος τοιούτων παρασίτων. Τ' ἀριστοκρατικὰ δ' αὐτὰ μαλάκια εἶναι τοῦ χειριστοῦ εἶδους. Γλιώδη, ζελατινώδη, ἀηδέστατα. Ἐπιπλέουσιν ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς λίμνης πρὸς βλάβην πλείστων ἀκμαίων, ἀνθρώπων καὶ σφαδάζόντων φυτῶν. Ὁ Διπλωματικὸς κλάδος διατρέφει ἐπίσης σμῆνος ἐξ αὐτῶν. Αὐτὰ πνίγουσι πᾶν ζωτικώτερον ἐν αὐτῷ στοιχεῖον. Εἶναι μύκητες τοῦ δηλητηριώδους γένους τρεφόμενοι καὶ πληθυνόμενοι ἐπὶ βλάβῃ καὶ φθορᾷ τοῦ ἔθνικοῦ στελέχους.

Πρέπει νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὰ σαλόνια λεγόμενα τοῦ μεγάλου κύκλου διὰ τὰ συναντήσῃ καὶ σπουδάσῃ ὅλα αὐτὰ τὰ παντοειδῆ σιχαμερὰ μαλάκια, τὰ ὁποῖα ἐκτείνουσιν ἐν αὐτοῖς τοὺς φουσκωτοὺς καὶ πλαδαρούς πλοκάμους των, ἵν' ἀρπάσωσι καὶ θηρεύσωσι παχέϊάν τινα προῖκα, δι' ἧς μακκρίως νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν κατὰ τὸν ὑπόλοιπον βίον ἄνετον καὶ μετ' ἀδιαπτώτου εὐθυμίας εὐζωίαν. Πληρώνουσιν αἱ μαρὰ πολὺφερνοι κόραι τὰ ἔξοδα τοῦ σιτισμοῦ τῶν βδελυρῶν αὐτῶν βρύων!

Τὸ ἐνυδοεῖον

ἘΝ ΓΕΝΕΙ δ' ὅλα ταῦτα τὰ μαλάκια, τὰ μαλακόστρακα, τὰ κογχύλια, τὰ μῆδια, τὰ φύκη καὶ ἀμφίβια τῆς κοινωνίας ἀποτελοῦσιν ἐν

εἶδος ἀκουάριουμ, ἐνυδρεῖον δηλ. αὐτοτελές καὶ χωριστὸν ἐν μέσῳ τῶν παντοδαπῶν ζώων τοῦ ζωολογικοῦ κοινωνικοῦ κήπου. Ἄν δὲ πνευματικῶς δὲν ἀξίζουσι τίποτε, ἐὰν τὰ ἐγκεφαλικά των κύτταρα διατελώσιν ἐν πλήρει ἀπραξίᾳ καὶ ἀτροφίᾳ, ὅποια δ' ὄμως ἀφ' ἑτέρου φυσικῆ ὑπερτροφία καὶ οἷα σωματικῆ ἀνάπτυξις! Εἶναι θελκτικώτατον θέαμα ἡ ἄποψις ἐνὸς τοιούτου ἐνυδρείου, ὅπου ὡς ἐν ταῖς ὑελθθήκαις ἢ λεκάναις ἐνὸς ἀκουάριουμ, βλέπετε ὅλα αὐτὰ τὰ «ἄνοστα» — δηλ. χωρὶς ὀστά, ἂν καὶ εἰς τὴν συνήθη του σημασίαν ἐφαρμόζεται ἐπίσης κάλλιστα τὸ ἐπίθετον... — τὰ χλιαρά, τὰ εὐκαμπτα καὶ εὐμάλακτα ζώοφυτα ν' ἀναπτύσσωνται καὶ συμπτύσσωνται, νὰ συσπειρῶνται καὶ διανοίγωνται ἐναλλάξ ὡς ἑκτάποδες, πολυπόδες καὶ μέδουσαι ἢ ὡς τὰ μυρία ἀστεροειδῆ ἐκεῖνα τοῦ πόντου μαλάκια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς οὐδ' ὄνομα...

Οἱ κύνες

ἌΛΛ' εἶναι καιρὸς νὰ ἐξέλθωμεν ἐκ τοῦ καταθλιπτικοῦ τούτου κύκλου καὶ νὰ ἐπιθεωρήσωμεν καὶ τὰ λοιπὰ γένη τοῦ κήπου. Καὶ ἰδοὺ ἐν πρώτοις τὸ γένος τῶν κυνῶν. Εἶναι δὲ τούτο πολυαριθμότατον. Πόσοι πράγματι ἄνθρωποι δὲν ὁμοιάζουσι καταπληκτικῶς πρὸς κύνας! Καὶ οἷα ποικιλία!

Ἄλλὰ τὰ γένη καὶ εἶδη, ὅλαι αἱ φυλαὶ καὶ αἱ ράτσαι, ἀπὸ τῶν μανδρόσκύλων μέχρι τῶν κυναρίων τοῦ **καναπέ**, ἀπὸ τῶν λαγωνικῶν μέχρι τῶν λεπτεπιλέπτων καὶ ὡς πλαγγόνων χρησιμοποιοιούμενων μικροσκοπικῶν σκυλλάκων τῶν γεροντοκορῶν. Ἴδου εἰς γέρον πολὺς καθηγητῆς ἢ πρεσβύτης ἰατρὸς ἢ ἐσχατόγηρος πολιτικός, πρωθυπουργὸς ἢ πρέσβυς, ὅστις ὁμοιάζει πρὸς τοὺς γηραλέους ἐκεῖνους τριχωτοὺς κύνας τοῦ Ἁγ. Βερνάρδου ἢ τοὺς **μαλλιανοὺς** μολοσσούς.

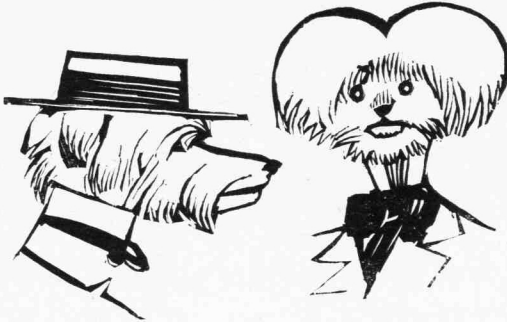
Οἱ τελευταῖοι μάλιστα εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν Ἑλλήνων θ' ἀναπολήσωσιν ἐλόκληρον τάξιν φιλολογούντων ποιητῶν καὶ πεζογράφων βαπτισθέντων οὕτω ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων των, ἂν καὶ πολλοὶ αὐτῶν εἶναι καὶ ἐν χρῶ ἔτι κεκαρμένοι...

Πόσοι πάλιν δὲν ἔχουσι τὰς εὐφροσύνας μεγαλοφθόγγους, σθεναρὰς καὶ πλήρεις θελήσεως καὶ ἐγωϊσμοῦ κεφαλὰς τῶν **Μπουλυτόκ!** Εἶναι οὗτοι οἱ μᾶλλον ἐξέχοντες, οἱ μᾶλλον εὐφρεῖς καὶ πλήρεις ἀτομικῆς δράσεως καὶ ἀποφασιστικότητος ἄνθρωποι.

Ἐκεῖνα τὰ ὀλοστρόγγυλα μάτια των σχεδὸν ἐκτοξεύουσιν ἀστραπάς. Εἶναι φωτεινοὶ φάροι ἐκτάκτου ἐντάσεως καὶ λάμψεως. Ὅλα των ἐν

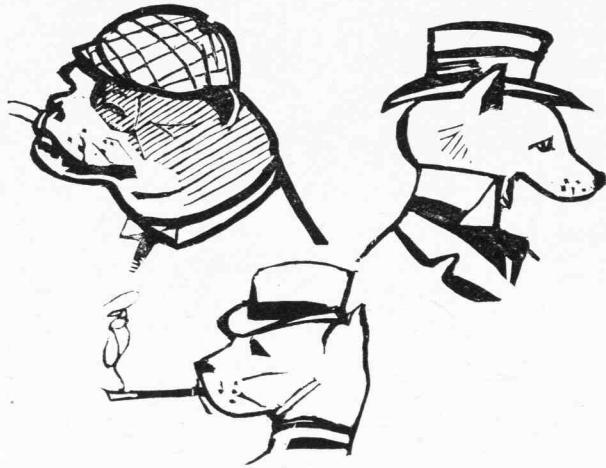
γένει τα χαρακτηριστικά έχουν την αυτήν δύναμιν, τὸ αὐτὸ σθένος. Ὡς δ' οἱ «μπουλντόκ» κύνες εἶναι καὶ αὐτοὶ πάντες ἐπιθετικοί, δηγτικοί, μάχιμοι καὶ πολεμικοί, Boxer ἀληθεῖς, καθὼς ἄλλως τε ὀνομάζεται καὶ εἶδος τι τῶν Μπουλντόκ. Εἶναι δὲ περιεργότατον καὶ ἄξιον μελέτης ὅτι τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀγγλικὸν αὐτὸ εἶδος κυνῶν εἶναι καὶ τὸ μᾶλλον πλησιαζόν

καταπληκτικῶς τὸν χαρακτήρα αὐτῶν τούτων τῶν βρετανῶν. Ὅλοι οἱ ἀγγλοὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἔχουσι τοὺς χαρακτήρας τῶν bulldogs. Ὑπάρχει δὲ πλέον σκυλίτικος χαρακτήρ ἀπὸ τὸν ἀγγλικόν; Καὶ αἰ φυσιογνωμίαι των

ἀκόμη παρέχουσι τὰς μᾶλλον κυνικὰς ὄψεις. Τὰ μπουλντόκ ἦσαν γνωστὰ καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις τὸ πάλαι· τίς δὲ λαὸς ὁμοιάζει περισσότερο πρὸς ἐκείνους ἢ οἱ σημερινοὶ Ἀγγλοὶ; Καὶ ὄχι μόνον τὰ ἐγνώριζον, ἀλλὰ καὶ μετεχειρίζοντο εἰς τὰς θηριομαχίας, ἐξ οὗ καὶ «θηριόμαχους» ἢ gladiatores τὰ ὀνόμαζον.

Ἄλλ' ἐνῶ τὰ «μπουλντόκ» χαρακτηρίζουσι τοὺς ἰσχυροὺς, ἐπιθετικούς, ἰσχυρογνώμονας καὶ πολλάκις μεγαλοφυεῖς ἀνθρώπους, οἷον τὸν Βίσμαρκ, τὸν Ναπολέοντα ἢ ἐκ τῶν ἡμετέρων τὸν Τρικούπην, ὁ μᾶψ, τὸ μικρότερον καὶ συγγενὲς αὐτῶν εἶδος, ὑπενθυμίζει τοὺς μικροὺς ἐκείνους τύπους ἀνθρώπων, οἵτινες κοκορεύονται καὶ θέλουσι νὰ φανῶσι κάτι τι, ἐνῶ δὲν εἶναι τίποτε.

Εἶναι οἱ ἀνθρωποὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες θέλουσι νὰ κάμωσι τὸν σπουδαῖον ἐνῶ εἶναι γελοῖοι καὶ κωμικώτατοι. Πολλὰ λιμοκοντοράκια, γραμματεῖς ἢ γραφεῖς ὑπουργείων ἢ ἀκόλουθοι πρεσβειῶν ὡς καὶ τινὰ ἀξιωματικουδία

καὶ ἀνθρωπολογαγίδια εἶναι τὰ πιστότατα ἐκμαγεῖα τῶν «fricator», ὡς λέγονται ἐπιστημονικώτερον οἱ μῶψ, ἴσως διότι ὡς οἱ κοινωνικοὶ καὶ ἀνθρώπινοι αὐτοὶ Σωσίαι των προστρίβονται καὶ κνύζονται ἐπὶ τῶν οὐρῶν καὶ τῶν κρασπέδων τῶν πολυφέρων σιλφίδων τῶν σαλονίων.

Ἀντίθεσιν πρὸς αὐτοὺς ἀποτελεῖ ἄλλη ἑμοταξία ἀνθρώπων, οἵτινες μὲ τὰ κρεμασμένα μούτρα, τὰς μεγάλας κάτω νεύουσας ῥίνας, τὰ σκυθρωπὰ πρόσωπα καὶ τὰς πλαδαράς φυσιογνωμίας ἐνθυμίζουσι τοὺς μὲ τὰ μακρὰ ὄτα κύνας, τὰ μαλλιαρὰ ἐκεῖνα κυνάρια καὶ κύνας, τὰ ὁποῖα ἀπαντῶσι τόσον συχνὰ εἰς τὰς οἰκίας τῶν γερωντοκῶν. Εἶναι αὐτοὶ παλαιοὶ ὑπάλληλοι, ἀπόστρατοι γέροντες, παυσανῖαι, ἀποβράσματα κοινωνικά, ποιηταὶ ἀριθμοῦντες δεκάδας ἀποτυχῶν, δραματικοὶ καὶ ἠθοποιοὶ ἐκπτωτοὶ, δημοσιογράφοι μ' ἐφαρμένους ὀδόντας, ἦ, ἐὰν ἀνήκωσιν εἰς τὸ ἀσθενὲς φύλον, γερωντοκόροι ἢ γραῖαι χῆραι μὲ στρογγύλους ὀφθαλμούς, μικραῖς μυτούλαις, παχουλαῖς καὶ κονταῖς τὸ ἀνάστημα ὡς τὸ εἶδος τῶν καρλικῶν (karlshund). Ἐνῶ ἄλλαι ἰδίως γραῖαι μὲ ἄσπρα μαλλιά καὶ μὲ τὰ γουναρικά των τὸν χειμῶνα ὁμοιάζουσι λίαν πρὸς τὰ βολωνέξικα.

Ἄλλ' ἐὰν οἱ τύποι οὗτοι ἐνθυμίζωσι τὰ κατώτερα ταῦτα καὶ ἄσχημα κυνάρια, οἱ περίφημοι «Terre-neuve» καὶ οἱ τοῦ Ἄγ. Βερνάρδου καὶ οἱ Ποῦντελ ἀντιπροσωπεύονται ἐν τῷ ἀνθρωπολογικῷ ζωοκῆπῳ ὑπὸ τῶν εὐγενεστάτων καὶ ἀρτιωτάτων μελῶν τῆς. Οἱ γενναῖοι, οἱ σθεναροὶ, οἱ ἀνθρωποὶ τοῦ καθήκοντος, οἱ ἐμβριθεῖς καὶ εὐγλωττοὶ ῥήτορες, οἱ μεγάλοι εὐεργεταὶ καὶ φιλόανθρωποι ἔχουσιν ὅλα τὰ ἰδιάζοντα χαρακτηριστικὰ τῶν εὐεργετικωτάτων καὶ θαυμασίων τούτων ζώων. Καὶ ἐν τῇ μορφῇ καὶ ἐν τῷ σώματι ἐν γένει ἡ ὁμοιότης εἶναι καταπληκτικὴ. Εἰς τὰ φωτεινὰ των βλέμματα ἀναγινώσκειται ἡ εὐστάθεια, ἡ εἰλικρίνεια καὶ ἡ ἀγαθότης. Τίποτε τὸ πονηρὸν, τὸ δόλιον, τὸ ὑπουλον καὶ ὑποκριτικόν. Εἶναι εὐθεῖς καὶ ἀνευ λοξοδρομιῶν, χρηστοὶ καὶ ἐντιμοὶ μὴ ἀπεβλέποντες ποτὲ εἰς τὸ ἴδιον συμφέρον. Τὸ ἀτομόν των δὲν ὑφίσταται. Εἰς αὐτὴν τὴν ταξινομίαν ἀνήκουσι πάντες οἱ «φιλέτεροι», οἱ ἀλτρουῖσται, ἄλλως λεγόμενοι. Αὐτοὶ δ' ἀποτελοῦσι τὸ ἀριστον τμήμα τῆς κοινωνίας, τὸ ὑγιέστερον μέρος, τὴν καλλίστην ζῦμην. Οἱ Μεγάλοι χημικοὶ ἢ φυσιοδίφαι, οἱ ἐξερευνηταί, οἱ παθολόγοι, οἱ ἐφευρέται καὶ θαλασσοπόροι εἶναι ἀληθεῖς Ποῦντελ (Pudel), ἐξιχνιαστοὶ ὡς αὐτὰ τὰ ὀσφρητικώτατα σκυλιά, τὰ εὐφύεστατα, τὰ ἔχοντα τελειοτάτην τὴν ἀκοὴν καὶ τὰ πάντα ἀντιλαμβανόμενα καὶ ἐξερευνῶντα. Τὰ Ποῦντελ διακρίνονται καὶ διὰ τὴν μοναδικὴν αὐτῶν μνήμην, ἐκμαθάνοντα διὰ τοῦτο καὶ πλεῖστα ὅσα, κατὰπληξιν ἀληθῶς προξενούντα. Εἶναι κατάμυρκα ἢ κατάσπρα καὶ τοῦτο χαρακτηριστικόν τῆς εὐσταθοῦς καὶ ἀπλῆς, ἀνυποκρίτου ψυχῆς των, κολυμβῶσι δ' ἐξόχως, μιμοῦνται δὲ μετὰ σπανίας δεξιότητος πᾶν ὅ,τι βλέπουσιν.

Ἄλλ' ἐὰν οἱ ἀνωτέρω εὐγενεῖς κύνες ἀνταποκρίνονται πρὸς τοὺς μεγάλους ἐξερευνητὰς καὶ φυσιοδίφας, ὑπάρχει κατώτερα τις κλάσις κυνῶν, τῶν

κατ' ἐξοχὴν κυνηγετικῶν, οἵτινες δὲν ἔχουσι τὰ μεγάλα των προτερήματα, ὑποδεέστεροι τὸ πνεῦμα καὶ τὴν νοημοσύνην ὄντες, πλὴν δεινοὶ εἰς τὸ ἐξιχνιάζειν καὶ ἀνακαλύπτειν, ἀναδιψᾶν καὶ συλλαμβάνειν. Τοὺς τελευταίους τούτους ἐν τῷ κοινωνικῷ ζῳικῷ ἀντιπροσωπεύουσιν ἀπαξάπαντες οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ ἀνακριταὶ καὶ οἱ πειθῆνες (**δέπορτερ**) τῶν Ἐφημερίδων, οἵτινες ὡς τὰ κυνηγετικά ἐκεῖνα εὐσταλέστατα, ταχύποδα καὶ ἀκάματα ζῶα ἀναδιψῶσι τὰ πάντα, μυρίζονται καὶ ἀνακαλύπτουσι καὶ τὰ μᾶλλον σκοτεινὰ μυστήρια. Ὁσφραίνονται μὲ τὴν ὀξεῖαν των ὄσφρησιν καὶ τὰς μᾶλλον λανθανούσας ὀσμάς, φέρουσι δ' εἰς φῶς τρομερὰ ἐγκλήματα καὶ ἀπαίσια κακουργήματα. Οὐδὲν λανθάνει τοὺς κυνηγετικούς αὐτοὺς ἀνθρωπόκυνας. Ὁρμῶσι ἀκατάσχετοι ἐπὶ τὴν λείαν καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἀπομαδῶσι καὶ ἀπογυμνοῦσιν αὐτὴν χωρὶς πολλὰς διατυπώσεις καὶ μεγάλας μελέτας. Τὸ ἔνστικτον, ἡ φυσικὴ ἰδιοφυΐα, ἡ δύναμις τῶν αἰσθητηρίων προεξάρχουσι καὶ κυριαρχοῦσι παρ' αὐτοῖς. Εἶναι τὸ «δεξιὸν χέρι» τῆς Δικαιοσύνης καὶ τὸ θαυμασιώτατον ὄργανον τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλείας.

Μεταξὺ τούτων ὑπάρχουσι πολλαὶ διαφοραὶ καὶ διακρίσεις, ἀλλ' εἰς τοιαύτας δὲν κατερχόμεθα νῦν, διότι θὰ ἐπέξετεινόμεθα λίαν. Ἀρκούμεθα νὰ σημειώσωμεν ὅτι πολλοὶ ὁμοιάζουσι περισσότερο λ. χ. πρὸς τὰ γνωστότατα **Σέττερ**, τὰ ἀγγλικά, ἄλλοι πρὸς τὰ βραχυμάλλα **Μπρακ** (**Braques**), ἄλλοι πρὸς τὰ μαλλιαρὰ ἰσπανικά τοὺς «Ἐσπανιόλ» (**Espagnoles**) καὶ τινες πρὸς τοὺς φριζότριχας ἢ ἀκανθότριχας **Γρόφφονας**.

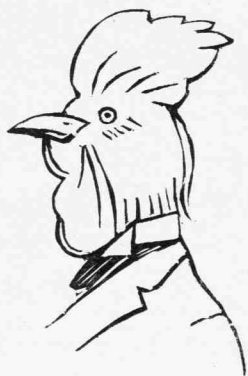
Τέλος δὲ κλείοντες τὴν ἀνθρωποκυνολογίαν ἀναφέρομεν ἀκόμη τοὺς **ἀνεμόκυνας**, τοὺς **Windhunden**, οἵτινες ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τοὺς ὠκύποδας τῶν ἀνθρώπων. Τοιοῦτος ἀνεμοκύων εἶναι ὁ ἡμέτερος Λούης, ὅστις πράγματι ὡς ἀνέμου ριπὴ πέτεται καὶ διασχίζει τὰς ἐκτάσεις καὶ τὰς μακροτάτας ὁδοὺς. Νομίζει τις ὅτι κατ' εὐθείαν ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ εἶδος τῶν κυνῶν κατάγονται οἱ περωτοὶ οὗτοι ἀνθρώπινοι ἔρμαϊ, οἵτινες ἔχουσι καθ' ὅλα ὁμοίους ὁργανισμούς, μέλη καὶ πνεύμονας πρὸς τοὺς ταχύποδας ἐκείνους κύνας, οἵτινες συλλαμβάνουσιν εὐθὺς τοὺς λαγῶους καὶ τὰς ἀλώπεκας καὶ ἂν ἤδη εἰς μακρὴν ἀπόστασιν προτρέχωσιν.

Αἱ ἀλώπεκες

ΑΛΛ' ἤδη ἂς σπουδᾶσωμεν μίαν ἄλλην πολυπληθεστάτην καὶ αὐτὴν ταξὶν ἀνθρώπων, οἵτινες διὰ τῆς πονηρίας, δολιότητος καὶ τοῦ ὑπόουλου χαρακτήρός των παρέχουσι τὰς μεγίστας ὁμοιότητος πρὸς τὰς ἀλώπεκας. Τίς δὲν γνωρίζει τοὺς λεπτοὺς τὸ πνεῦμα καὶ τόσον πονηροὺς ἐκείνους θνητοὺς, οἵτινες πάντοτε μὲ τὸν κανθὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ παρατηροῦντες τὰ πάντα, κρυψίνοες καὶ ἐπιφυλακτικοί, καθίστανται τόσον ἐπικίνδυνοι καὶ ἐπιζήμιοι τοῖς ἄλλοις; Ἐὰν δὲ πάντα τὰ ἔθνη ἀριθμοῦσι

πλείστους τοιούτους, ἀλλ' ἰδίως καὶ κατ' ἐξοχὴν ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ γῆ τῶν ἀνθρωπαλωπέκων. "Ολοι οἱ Ἕλληνες ποῖος ὀλίγον ποῖος πολὺ εἶναι ὀλίγον τι πονηροί, τὸ δὲ πρότυπὸν τῶν ἐκ μὲν τῶν μυθικῶν χρόνων εἶναι ὁ ἀγχίνους καὶ κερδῶος Ἑρμῆς, ὁ διαβολικὸς αὐτὸς ἄγγελος τοῦ Διός, ὁ ποικιλομήτης, ὁ σκώπτης καὶ κλεψίνους, ἐκ δὲ τῶν ἱστορικῶν ὁ πολύμητις καὶ τετραπέρατος Ὀδυσσεύς, ἡ λεπτή ἐκείνη γηραιὰ τῆς Ἰθάκης ἀλώπηξ, ὁ φεβρὸς καὶ δόλιος πρεσβύτες, ὅστις τὰ πάντα ἀνακυκᾷ καὶ ἀνακατεύει, ὅσάκις θέλη πρὸς ἴδιον συμφέρον νὰ καρπωθῆ τι. Ἐν τῷ Ὀδυσσεῖ ἔχομεν τὸν ἀληθῆ Ἕλληνα, ὅστις βραίνει συνήθως τὴν διατεθλασμένην ἰδὸν τοῦ δόλου, θεωρῶν ὡς θρίαμβον τὴν διὰ τούτου ἐνίκησιν καὶ ἐπικράτησιν.

Δι' ὅλης τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς πανταχόθεν προβάλλει ἡ τριχωτὴ οὐρὰ τῆς πονηρᾶς ἀλώπεκος. "Ο, τι δὲν κατῴρθον διὰ τῆς ἰσχύος καὶ διὰ τῶν ὄπλων τὸ κατέκτων διὰ τοῦ πνεύματος, διὰ τῆς εὐφυΐας διὰ τῆς ἀγχινίας καὶ ἐν τῇ ἀπογνώσει διὰ τοῦ δόλου. Ἰδίως ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς καταπτώσεως τῆς Ἑθνικῆς παρακμῆς, ἐν τοῖς ἀμαυροῖς χρόνοις τῆς δουλείας, ὅτε ἡ λάμψις τῆς δυνάμεως ἤρξατο θολομένη καὶ ἐξηφανιζομένη, τότε κύριον ὄπλον τῶν Ἑλλήνων ἀπέμεινεν οὐχὶ τὸ πνεῦμα τὸ φωτοδόλον, τὸ δημιουργόν, τὸ πλαστοουργόν, οὐχὶ ἐν μιᾷ λέξει ἡ πάλαι μεγαλοφυΐα, ἀλλ' ἡ εὐφυΐα τῆς διαλεκτικῆς, τῆς γλωσσικῆς εὐστροφίας, τῶν ῥητορικῶν σχημάτων καὶ τῆς σοφιστείας. Ἡ κατεργαριὰ καὶ ἡ ἐξυπνάδα, ὡς λέγομεν σήμερον, ἀπέμειναν τὰ χαρακτηριστικώτατα ὄπλα τοῦ Ἑλλήνος, λείψανα ταῦτα τῆς πάλαι θαμβούσης φυσικῆς εὐφυΐας. Εἶναι ὡς αἱ σκωρίαί τῶν μετάλλων, αἵτινες διατηροῦσιν ἐν ἐκυταῖς ἔχνη χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἀφανῆ ἐκ τῆς παντοδαπῆς ἰλύος καὶ τῶν λοιπῶν συμφυρθέντων καὶ συναναμιχθέντων διὰ τοῦ μακροτάτου χρόνου προστύχων καὶ ἀσημοτάτων ὑλῶν καὶ στοιχείων.

Ἐκάστη φυλὴ, ἕκαστος λαὸς ἔχει καὶ γενικὴν τινα τοιαύτην πρὸς ἐν τι ζῆον ὁμοιότητα. Οὕτω οἱ Ἄγγλοι ὁμοιάζουσιν ἐν γένει, ὡς εἶδομεν, πρὸς τοὺς κύνες, οἱ Ἕλληνες πρὸς τὰς ἀλώπεκας, οἱ τούρκοι πρὸς τὰς τίγρεις, οἱ ἰταλοὶ πρὸς τὰ πτηνὰ, οἱ ἄρσες πρὸς τοὺς ἀγρίους ἵππους, οἱ γάλλοι πρὸς τοὺς πιθήκους, οἱ γερμανοὶ πρὸς τοὺς λέοντας καὶ τοὺς πάνθηρας, οἱ ῥώσσοι πρὸς τὰς ἄρκτους καὶ τοὺς ταῦρους, οἱ ἐλβετοὶ πρὸς τοὺς κονίκλους, οἱ ἰσπανοὶ

πρὸς τοὺς ἀλέκτορας, οἱ Ὀλλανδοὶ πρὸς τὰς φώκας, οἱ Νορβηγοὶ πρὸς ροφούς καὶ συναγρίδας, οἱ Σουηδοὶ πρὸς χῆνας καὶ τέλος οἱ Βούλγαροι, διὰ τὰ τελειώσωμεν μὲ τοὺς φίλους μας, μὲ μανδρόσκυλα. . .

Ἄλλὰ αἱ γενικαὶ αὗται ὁμοιότητες χάνονται ἀπέναντι τῆς ἀπεράντου ποικιλίας τῶν κατ' ἴδιαν ἀτομικῶν τύπων. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὸ γυναικεῖον φύλον, ὅπερ ὅλον ἡμῶν λαμβανόμενον ἔχει μεγίστην ὁμοιότητα πρὸς τὰ αἰλουροειδῆ. Ὅλαι αἱ γυναῖκες εἶναι . . . γαλαῖ καὶ ἰδίως αἱ γαλλίδες ! . . .

Γαλῆ - γυνή

ΚΑΙ ὄντως τί κολακευτικώτερον, θεραπευτικώτερον, νωχελέστερον, θερμότερον, ἀπιστότερον καὶ οικιακώτερον τῆς γυναικός ; Ἄλλὰ καὶ ποῖον ὄν συγχρόνως ἀγριώτερον, ἐπικινδυνωδέστερον, ἐπιθετικώτερον ; Ἡ γυνὴ ὡς ἡ γαλῆ ἐγκλείει τὰς μεγίστας ἀντιθέσεις. Ἐχει δὲ ὡς ἐκείνη ἐν ὑψίστῳ βαθμῷ τὴν ὑποκρισίαν. Ὡς ἡ γαλῆ, ἥτις ἀθροδύως καὶ ἀπαθῶς καραδοκεῖ καὶ ἐνεδρεύει, ὅπως ἐπιπέση κατὰ τοῦ δειλαίου ποντικοῦ, προσποιουμένη ὅτι οὐδὲ κἄν τὸν βλέπει, ὁμοίως καὶ αὐτὴ ποσάκις ἐνῶ καίεται καὶ φλέγεται ὑπὲρ δεινοῦ πάθους καὶ ὀρέγεται διακαῶς τι ἐν τούτοις οὐδὲ τὸ παράπαν ἐκδηλοῖ τοῦτο, ἀλλ' ὑποκρινόμενη παρίσταται ὡς

εἰς ἄκρον ἀπαθῆς καὶ ὡσεὶ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον νὰ συμβαίη, δεικνύουσα τὴν μεγίστην ἀδιαφορίαν καὶ ἀταραξίαν ! Καὶ ἐν τούτοις τότε ἀκριβῶς εἶναι εἰς τὸ ὀξύτατον σημεῖον τοῦ πάθους τῆς, τότε τὸ ἠφαιστεῖον διατελεῖ ἐν στιγμῇ ἐκρήξεως. . .

Ὅταν τὴν βλέπητε λίαν γαλῆνίαν λάβετε τὰ μέτρα σας, διότι θὰ ἔχητε δεινὰς ἐκπλήξεις μετ' ὀλίγον. Φεβεῖσθε ἰδίᾳ αὐτὴν

ὄταν φαίνεται σφόδρα ἀτάραχος καὶ ἀπαθῆς. Ἡ γαλῆνη ἐκείνη εἶναι ὡς ἡ τοῦ ὤκεανου ἢ προηγουμένη δεινῶν τρικυμιῶν καὶ καταγίδων. . .

Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς ἀπιστίας τῆς ; Ἀπαξάπαντες οἱ ποιηταὶ ἐλάλησαν περὶ αὐτῆς. Εἶναι θέμα τελείως ἐξηνητημένον, οὐδεὶς δὲ δικηγόρος δύναται νὰ τὰς σώσῃ ἐκ τῆς ἡμοψήφου ταύτης καταδίκης. . . Γαλαῖ τέλειαι λοιπὸν καὶ κατὰ τοῦτο. Καὶ εἶναι τὸσον φυσικῶς, ἀφοῦ τὰ αἰσθητήρια κυριαρχοῦσι τοσοῦτον παρ' αὐτῆ, ἀφοῦ αἱ αἰσθήσεις εἶναι παρὰ ταῖς γυναιξίν ἢ κρατοῦσα δυναστεία. Τὸ πᾶν ἐν αὐταῖς δι' αὐτῶν. Ἡ κρίσις, αἱ γυν' τεις, ὁ χαρακτήρ, ἡ ἀνατροφή οὐδὲν ἰσχύουσιν ἀπέναντι τῶν αἰσθήσεων. Ἡ θέλησις τῶν εἶναι σημαία φερόμενη καὶ κυματίζουσα πρὸς τὸν ἄνεμον τῶν ἐκ τῶν αἰσθητηρίων πνέοντα. Καὶ ἡ μᾶλλον ἔξοχος, καὶ ἡ

ὑπερτάτη καὶ ἡ Ἀσπασία καὶ ἡ Σαπφὸ καὶ ἡ Στάελ, ἀπασαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἀπόγονοι τῆς Εὐᾶς εἶναι δοῦλοι τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν ὠτων, τῶν αἰσθητηρίων ἐν γένει ὀργάνων. Τὸ καινὸν τὰς κερδίζει, τὸ ὠραῖον καὶ ἐπαγωγὸν διασείει καὶ καταλαμβάνει αὐτάς, ἀπρουνθέτει καὶ διαλύει ὡς χιόνα καὶ τὴν ψυχροτέραν ἡρωίδα. Τοιαύτη ἡ φύσις των, «φύσιν δ' οὐ ράδον μεταβαλεῖν». «Naturam non expellas furca» ἔλεγον

δικαίως καὶ οἱ λατῖνοι, πολλῶ δὲ μάλλον ὅταν ἡ φύσις εἶναι γυναικεία, τοσοῦτον δηλαδὴ διαβολικὴ! . . .

Καὶ τί δὲ δὲν ἔχει τῆς γαλῆς ἡ γυνὴ! Τὴν αὐτὴν μαλθακότητα, τὸ αὐτὸ ἀθροδίατον καὶ φιλεύμαρες, τὴν αὐτὴν αὐταρέσκεϊαν καὶ φιλαρέσκεϊαν. "Οἷαι αἱ γυναῖκες εἶναι φύσει κατοικίδια ζῷα — λογικὰ ἐννοεῖται. . . — ἀρεσκόμεναι εἰς τὸν ὑπόστεγον βίον, εἰς τὸν κκανπέ, εἰς τὰς παρὰ τὴν ἐστίαν μακρὰς ὑθλολογίας, ταῖς «κουτσουμπολιαῖς» καὶ τὰ

«κουσκουσουρολογήματα», ὡς κοινῶς λέγονται αἱ μκταιαὶ αὐταὶ φλύαροι γλωσσολογίαι καὶ γλωσσοφαγίαι, διότι δυστυχῶς δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὸ ἀκονίζειν τὴν γλῶσσαν ἐντὸς τοῦ στόματος καὶ ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἢ χειλέων, ἀλλὰ καὶ τρώγουσι τὰ θύματά των. . . Ἀλλοίμονον εἰς ὅποιον πέσῃ εἰς τὸ ἔρκος τῶν ὀδόντων των! Εἶναι προτιμότερον νὰ ἐμπέσῃτε εἰς κλωθὸν λεόντων ἢ τρώγῃν ἄρκτων παρὰ εἰς τὸ στόμα γυναικός! Ἄς εἶναι καὶ «στοματάκι» . . . Φαίνεται πολλάκις ἔξωθεν τοιοῦτον, ἀλλ' ἔχει ἐλαστικότητα τεραστίαν, ἐκεῖνο δὲ τὸ μικρότατον σχίσμα, ἐκεῖνα τὰ δύο τόσον εὐστροφα κοράλινα χειλάκια ἀνοίγουσιν αἰφνηδῶς καὶ μεταβάλλουσι τὸ στοματάκι εἰς ἄντρον, ὅπου καταβροχθίζεσθε ὡς ἐντὸς ῥύγχους φαλαίνης ἢ κερχαρίου! . .

Ἄλλ' ἐν τούτοις πῶς κρύπτεται πᾶσα αὕτη ἡ ἀνθρωποφαγία της! Ὡς ἡ γαλῆ ὑπὸ τὸ λευκώτατον ἢ φαιόχρουν, γλυκύτατον καὶ θελκτικώτατον ἐκεῖνο τρίχωμα, ὑπὸ τὴν τόσον θερμὴν καὶ μαλακτικὴν μηλωτὴν της κρύπτει τοὺς φοβεροὺς ὄνυχάς της, ὁμοίως καὶ ἡ ἀπόγονος τῆς Εὐᾶς ὑπὸ τὰ κοράλινα χεῖλη της ἐγκλείει τοιοῦτους σπαρακτικοὺς χαλιβόδοντας καὶ κερχαρόδοντας ὡς τοὺς τοῦ Κερβέρου τῆς κολάσεως. . . .

Οἱ ὄνυχες εἶναι τὸ σύνθηες ὄπλον της. Δὲν πάλλῃ τὸ δόρυ, οὐδὲ χερίζεται ποτὲ τὸ ἀκόντιον, τὴν ἀξίνην, τὸ πυρεβόλον ἢ τὸ περίστροφον. Ποτὲ ἡ γυνὴ δὲν κτυπᾷ κατὰ μέτωπον καὶ ἀντωπαῖα. Ποτὲ δὲν σκς παρουσιάζει τὸ στήθος, οὐδὲ μάχεται ἐκ τοῦ συστάδην. Αἰωνίως βᾷλλῃ ἐκ τοῦ πλαγίου καὶ ἀσφαλούς, ἐξ ἐνέδρας καὶ κεκρυμμένη. Σᾶς καιροφυλακεῖ, σᾶς πρᾶφυλάττει καὶ ὅταν καταλάβῃ ἄοπλον καὶ

ἀπαράσκευον ἐπιτίθεται, ἐπιπίπτει ὡς Ἄρπυια καὶ σὰς κατασπαράττει! Καὶ τοῦτο φυσικώτατα διὰ τὴν ἀδυναμίαν τῆς. Πῶς ἄλλως θάμυρθῃ; Πῶς θ' ἀντεπεξέβλη κατὰ τῶν μυρίων κυκλοῦντων αὐτὴν κινδύνων; Ἡ Φύσις ἔπλασεν αὐτὴν ἀσθενεστέραν, εὐθραυστον, λεπτήν, ἀνάγκη πᾶσα λοιπὸν νὰ ἐντείνῃ τὰς δυνάμεις καὶ συγκεντρώσῃ ταύτας εἰς τὰ ὀλίγα ὄπλα, ἅτινα κέκτηται, ἄλλως εἶναι χαμένη. Διὰ τοῦτο μὴ νομίσῃ τις ὅτι τὴν κακολογοῦμεν καὶ ταπεινοῦμεν δι' ὅσων ἀνωτέρω εἶπομεν. Ἐξ ἀνάγκης εἶναι τοιαύτη, οὐδὲ δύναται νὰ κάμῃ διαφορητικά.

Ἐνεκα τούτου πᾶς ἐξανδρισμὸς καὶ πᾶσα τάσις τοῦ ἐξελεθῆν ἐκ τοῦ φύλου καὶ ὑπεισελθεῖν εἰς τὰ ὅλως ἀνδρικά ἔργα εἶναι παρὰ φύσιν καὶ ὅλως μάταιος ἀγών. Ἡ γυνὴ δὲν ἐπλάσθη οὔτε διὰ τὸ ἐμπόριον, οὔτε διὰ τὸν πόλεμον, οὔτε διὰ τὰ πολιτικά, οὔτε διὰ τὰς κυρίως ἀνδρικός ἐργασίας, ὡς δὲν ἐπλάσθη ἢ γαλῆ διὰ τὸ κυνήγιον ἢ διὰ τὴν ἵππασίαν, διὰ τὴν μεταφορὰν μαρμαρῶν ἢ ἄλλων εἰδῶν ἢ ὅπως ζεύγνυται καὶ σύρῃ ὀχήματα εὐπατριδῶν καὶ ἀριστοκρατιδῶν δεσποινῶν.

«Ἐκαστος ἐφ' ὃ ἐκλήθη, ἐκεῖ καὶ μενέτω!»

Φυσιολογικῶς τοῦλάχιστον αὐτὸ ἐπιβάλλεται. Ἡ γαλῆ ἐπλάσθη διὰ τὰ κεραμίδια, τοὺς καναπέδες καὶ τ' ἀνάκλιντρα, δι' ἄγρην μερικῶν πτωχῶν καὶ «κακομοίριδων» ποντικῶν καὶ τὸ πολὺ πολὺ διὰ νὰ τρώγῃ καὶ κανὲν ῥαχοκόκαλον ὀρεκτικῶ καὶ εὐγεύστου ἰχθύος... Εἰς πᾶν ἄλλο ἀσκουμένη ἢ ἐκβιαζομένη ν' ἀσχοληθῇ θὰ ᾔτο γελοία, ἢ δ' ἀποτυχία τῆς θὰ ᾔτο οἰκτρά.

Ὅμοιος καὶ ἡ γυνή. Ἰδίως ἡ κυοφοροῦσα, ἡ ἐπίτεξ, ἡ μήτηρ, ἡ τροφός, ἡ ἔχουσα τόσα στόματα ἠνεωγμένα ὑπὸ τοὺς κόλπους τῆς καὶ αἰτοῦντα ὡς ἀπὸ καρποφόρου μηλέας τὸ μητρικὸν μᾶνα, τὴν τροφήν, τὴν ζωὴν, τὸ αἷμα. . . .

Πῶς εἶναι δυνατὸν τὸ οὕτω βεβηρωμένον καὶ δυσκίνητον πλάσμα ἀντιεἶξῃ καὶ ἐπαρκέσῃ εἰς οἰανδήποτε ἄλλην ἐργασίαν; Πῶς ἐνθ' ἐντὸς τῆς γαστρὸς φέρῃ ἄνθρωπον ὀλόκληρον νὰ δύναται νὰ συζητῇ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς περὶ τῆς μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κληρωτῶν, ἢ περὶ τῶν σιδηροδρ. συμβάσεων ἢ περὶ τῶν νέων πιστώσεων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν;

Τὶ κωμικὸν ἢ μᾶλλον κωμικοτραγικὸν θὰ ᾔτο εἶν ἀκριβῶς ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ μικρός, ὁ ἐμβρυώδης διαδοχὸς ἀπεφάσιζε τὴν ἐξουσίαν του, φοβεροὶ δὲ πόνοι καὶ ἐπιτόκιοι ὠδίνες ἐξηνάγαζον τὴν εὐγλωττον ῥήτορα, τὴν πρόεδρον τῆς κυβερνήσεως, νὰ διακόψῃ τὸν ῥοῦν τῆς ὁμιλίας, νὰ ἐκπέμψῃ δὲ ἀνὰ τὰς ὁδοὺς καὶ ῥύμας τῆς πόλεως τοὺς κλητῆρας τοῦ Βουλευτηρίου ὅπως καλέσωσι τὸ ταχύτερον μαῖάν τινα ἢ μᾶλλον μάμμον, ἂν καὶ διόλου παράδοξον μεταξὺ τῶν βουλευτῶν ἢ βουλευτιδῶν νὰ ὑπάρχωσιν εἰς ἢ πλείοτεροι τοιοῦτοι. . . Τὸ μόνον δυσάρεστον θὰ ᾔτο εἶν οὗτοι ἀνήκον εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν καὶ δὴ εἰς τὰ ἀκρότατα κόμματα, ὅποτε ἢ θὰ ἤνονον τὴν συνδρομὴν των, ἢ, ὅπερ πιθανώτατον, θὰ ἐδράττοντο τῆς εὐκαιρίας, ἵνα διὰ στρεβλῆς καὶ προμεμελετημένης ἐγχειρήσεως καταστρέψωσι τὸ ἐμβρυον καὶ ἐπενέγκωσι κανένα ἐπιτόκιον θάνατον τῆς δυσμοίρου πρωθυπουργίνης! . . .

Ἐλαφοὶ καὶ δορκάδες

ΑΛΛ' ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς ἄλλην δημοταξίαν κοινωνικῶν ζώων, οἷα εἶναι λ.χ. αἱ ἔλαφοι καὶ δορκάδες. Καὶ πράγματι πόσαι κόραι καὶ πόσαι παρθένοι δὲν ἁμοιάζουσι πρὸς τοιαύτας! Τὰ αὐτὰ εὐσταλῆ ἀναστήματα, ἢ αὐτῆ εὐκίνησια καὶ χάρις, τὸ αὐτὸ πεταχτὸν καὶ χαρωπὸν, τὸ ἀθῶν καὶ ἄκακον ὕφος. Ἰδίως τὰ βλέμματα, οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ πλήρεις φωτὸς καὶ καλωσύνης, οἱ μὴδὲν ἐνέχοντες τὸ μοχθηρὸν, οὐδὲ τὸ ἐπίβουλον, ἐκεῖνοι οἱ ὠραῖοι, μαῦροι, στρογγύλοι, ὀλοστρογγύλοι ὡς κρῖκοι, ὀφθαλμοί, οὗς οἱ γάλλοι συνηθέστατα χαρακτηρίζουσι ὡς «jeux de gazelle».

Τοιοῦτους ὀφθαλμοὺς ἔχουσι συνήθως κοράσια ἀγνά καὶ ἄκακα, ἰδίως δὲ μαθήτρια παρθεναγωγείων καὶ ἴλα ἐκεῖνα τὰ ἀθῶα ἔτι πλάσματα, ἅτινα οἱ γερμανοὶ χαρακτηρίζουσι μ' ἐν γενικὸν ὄνομα ὑπὸ τὴν λίαν ἐκφραστικὴν ὀνομασίαν «Backfisch».

Τοιαῦτα ψάρια σιωπηρά, ἄπειρα καὶ ἀδύνατα νὰ κακουργήσωσιν ἢ νὰ βλάψωσιν εἶναι αἱ πρὸς τὰς ἐλάφους ὅμοιοι τρυφερὰ ἀνήλικοι ἔτι κόραι, αἵτινες δὲν ἐγνώρισαν τοῦ βίου ἔτι τὰς ὀδύνας καὶ πάθη, οὐδὲ φέρουσιν ἀμυχὰς ἐκ τῆς αἰματηρᾶς ἐν αὐτῷ ἀνθρωποφαγίας καὶ πάλης.

Αἱ περιστέραι

ΠΑΡ' αὐτὰς ὑπάρχουσιν αἱ ἔτι ἀγνότερον τὸ ὕφος ἔχουσαι περιστεραί. Εἰς αὐτὰς δὲν εἶναι τόση ἡ εὐκαμψία καὶ τὸ εὐσταλές, ὅσον ἡ λευκότης καὶ ἡ χάρις. Πόσαι ὄντως ὠραῖαι καὶ θελκτικαὶ κορασίδες δὲν παρέχονται ὄψιν περιστερᾶς! Πλὴν ποῦ τὸ σπινθηροβόλον βλέμμα τῶν προηγουμένων, ποῦ τὸ ὀλίγον τι πονηρὸν καὶ εὐφυὲς ὄμμα τῶν δορκάδων κορῶν! Ἐν ταῖς περιστερᾶς ἡ ἀθωότης κατακλύζει καὶ κυριαρχεῖ πάντοτε, πᾶσα δ' ἀκτίς πνευματικῆ σβέννυται καὶ πνίγεται πρὸ αὐτῆς. Δὲν αἰσθάνεσθε ἢ τὴν ἄπειρον λευκότητα, τὴν ἄμετρον ἀθωότητα καὶ ἀγνότητα, τὴν στιλπνότητα τῆς μεγάλης κλωσύνης. Εἶναι μία ἀπέραντος χιονοσκεπῆς ἔκτασις. Οὐδαμοῦ κηλῖς, οὐδὲ ἐν βακτήριον, οὐδὲ ἐν μικροβιον μιάσματος νοσογόνου. Λευκότης ἄνευ ὀρίων, λευκότης χεομένη καὶ στιβαζομένη ὡς νιφάδες, ὡς χιονόσφαιραι! . . .

Μὴ ζητεῖτε παρ' αὐτῶν οὐδὲν ἄλλο χρῶμα. Εἶναι μονόχρωμοι ὡς τὰ λευκὰ νέφη, ἀλλ' αἵτινες ἐν τῇ ἀπλότητι σαγηνεύουσι, διότι τὸ χρῶμά των ἐκεῖνο εἶναι τόσον λευκόν, τόσον λαμπρὸν καὶ φαεινόν, ὥστε ὁ ὀφθαλμὸς κορέννυται καὶ δὲν ζητεῖ τίποτε περιπλέον . . .

Οἱ πίθηκοι καὶ αἱ μαϊμούδες

ΞΑΔΩ πλέον οὐκ ἔστιν ἀριθμός, οὐδὲ ὄριον. Ὅλη ἡ ἀνθρωπότης δύναται νὰ συμπεριληφθῇ ἐν αὐτοῖς, διότι εἶναι οἱ μᾶλλον ἄμεσοι πρόγονοι. Ὅλοι διατηροῦμεν κᾶτι τι ἐκ τῶν προϊστορικῶν, προκατακλυσματικῶν πατέρων μας. Δὲν ἔχετε ἢ νὰ ρίψητε ἐν βλέμμα οὐχὶ εἰς τὸν πλησίον σας, ὅστις εἶναι πολὺ μακράν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἐκούτον σας διὰ νὰ πεισθῆτε πόσον τοῦτο εἶναι ἀληθές. Εἴμεθα τόσον πίθηκοι οἱ ἄνθρωποι, ὥστε πολλάκις ζητεῖ τις νὰ ἴδῃ ποῦ κρύπτομεν τὴν οὐράν μας, διότι μόνον αὐτὴ λείπει διὰ νὰ ἦμεθα τέλειοι τοιοῦτοι, ἂν καὶ τὸ φρᾶκο μας συμπληροῖ καὶ αὐτὴν τὴν ἔλλειψιν . . .

Καὶ δὴ λαβόμεν ἐν πρώτοις τὸν παιδικὸν κόσμον. Τί ἀληθεῖς μικροὶ γορίλλαι ὄντως καὶ οὐραγοτάγκοι τὰ παιδιά! Ὅλη τῶν ἢ φυσικὴ κατασκευὴ εἶναι πιθηκοειδής. Εὐκαμπτα, ἐλαστικά, ἀναρριχητικὰ, ἄγρια, ἐπιθετικὰ κατ' ἐξοχὴν δὲ μιμητικὰ. Τὰ πάντα μίμησις παρὰ τῷ παιδί. Ὅ,τι βλέπη, ὅ,τι ἀκούη, ἐκεῖνο καὶ κάμνει. Εἶναι μία ἀπομιμητικὴ μηχανή, διὰ τοῦ παραδείγματος τὸ κάμνετε ὅ,τι θέλητε.

Ὁλόκληρος ἡ παιδαγωγία βασίζεται ἐπὶ τοῦ μιμητικοῦ τούτου τῶν παιδῶν ἐνστίκτου.

Ἡ γλῶσσα τί ἄλλο εἶναι ἢ μίμησις τῶν διαφόρων φωνῶν καὶ ἤχων τῆς Φύσεως, διότι ἡ ἀρχικὴ τοιαύτη δὲν συνέκειτο ἢ ἀπὸ ὀλιγίστους φθόγγους καὶ ὀλίγας λέξεις, ἀφ' ὧν βραδύτερον ἐσχηματίσθησαν χιλιάδες

ἄλλαι. Αἱ πρῶται δ' ἐκεῖναι ἔναρθροι φωναὶ δὲν ἦσαν ἢ ὀνοματοποιεῖται. Τὸ μικρὸν λοιπὸν τέκνον τί ἄλλο κάμνει ἢ διαρκῶς νὰ μιμῆται τὴν κίνησιν τῶν χειλέων καὶ τοῦ στόματος, ὅπως συναρθρώσῃ καὶ αὐτὸ τὰς αὐτὰς λέξεις, τοὺς αὐτοὺς φθόγγους, οὕς ἀκούει;

Τὸ παιδί εἶναι ὅλο μάτια καὶ αὐτιά. Κρίσις, σκέψις, φαντασία τὰ πάντα ἀκόμη ὑπνώττους νήδιμον ὕπνον. Εἶναι δυνάμεις, αἵτινες πολλῶ βραδύτερον θὰ κληθῶσιν εἰς ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν καὶ δὴ ἡ κρίσις καὶ ἡ σκέψις, διότι ἡ Φαντασία ἐνωρίτερον θάναλαβῆ τὰ καθήκοντά της καταλαμβάνουσα εὐρυτάτην δικαιοδοσίαν καὶ κυριαρχοῦσα καθ' ὅλην τὴν νεότητα εἰς βαθμὸν πολλάκις ἐπικινδύνου δικτατορίας.

Ἄλλὰ παρὰ τῷ νηπίῳ καὶ αὐτὴ ἦδη καθυδεῖ καὶ διατελεῖ ἐν πληρεστάτῃ ἀπραξίᾳ. Τὰ αἰσθητήρια καὶ μόνα ταῦτα ὀρῶσιν. Αὐτὰ εἶναι οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ καὶ οἱ ἐν ἐνεργείᾳ ὑπάλληλοι τοῦ μικροῦ αὐτοῦ κρατιδίου.

Ἐὰν δὲν εἴχωμεν τὸ μιμητικὸν οὐδὲ γέροντες θὰ ἐξεμανθάνομεν τι ἐκ τῶν περὶ ἡμᾶς. Ποῦ ποτε νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ μελέτη καὶ ἡ σπουδὴ ὅπως ἀποκτήσωμεν τὸ ἄπειρον ἐγκυκλοπαιδικὸν ὕλικόν, τὸ περὶ ἡμᾶς ἀπλούμενον! Ὅ,τι μανθάνομεν δι' αὐτοῦ ὡς παιδὸς εἶναι καταπληκτικόν. Εἶναι

✱ ΕΙΣ ΑΡΧΑΙΟΣ... ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΥΦΗΓΗΤΗΣ ✱
(ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΘΕΑΤΡΩ ΧΟΡΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΝ
ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΕΩ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1899)

δὲ τοσοῦτον ἀσυνείδητον, αὐτόματον καὶ ἀντενεργόν, ὥστε δὲν αἰσθάνεται ὁ παῖς οὐδεμίαν κόπωσην, οὐδεμίαν ἐξάντλησιν πνευματικὴν καὶ σωματικὴν.

Ἀπόδειξις δὲ ὅτι βραδύτερον καὶ τὸ ἐλάχιστον ἐὰν ἠθέλωμεν νὰ ἐκμάθωμεν, ἐξ ὧν ὡς παῖδες μηχανικῶς ἀποκτιῶμεν, αἰσθανόμεθα μεγίστην δυσκολίαν καὶ καταβάλλομεν ἀπεριγράπτους προσπάθειαις, ὡς συμβαίνει λ. χ. εἰς τὴν ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν καὶ ἰδίως εἰς τὴν προφορὰν

αὐτῶν, ἢ μουσικῶν ὀργάνων ἢ ἄλλης τινὸς ἀσκήσεως. Καὶ μόνον τὸ βάδισμα ἐὰν ἠθέλωμεν νὰ μάθωμεν διὰ τῆς συνειδητῆς μεθόδου θὰ παρείχετο ἀνυπερβλήτους δυσκολίας. Εἶναι εὐκολώτερον νὰ μάθῃ τις ἰσπασίαν ἢ νὰ βαδίξῃ ἀπλῶς, ἐὰν ἐκ παιδὸς ὑποτεθῇ ὅτι δὲν ἐξέμαθε τοῦτο. Ἀλλὰ τίς ποτε ἐσκέφθη πόσον ταῦτα πάντα τὰ εὐτῶ ἀκόπως κτηθέντα εἶναι δύσκολα καὶ περίπλοκα!

Τὸ μιμητικὸν τῶν παιδῶν ἐκδηλοῦται καὶ εἰς ὅλας τὰς διαθέσεις καὶ ὀρέξεις του. Πᾶν ὅ,τι βλέπῃ θέλει νὰ τὸ κάμῃ καὶ τὸ ἴδιον.

Νὰ καπνίζῃ, νὰ φορῇ στρατιωτικὰ καὶ νὰ διδῇ διατάγματα, νὰ παριστᾷ καὶ νὰ γίνηται ἡθοποιὸς, νὰ κάμῃ τὸν μεγάλον, νὰ ῥητορεύῃ, νὰ σπουδαιολογῇ καὶ ὅ,τι ἐν γένει προσπίπτῃ εἰς τὰς αἰσθήσεις του.

Εἰς τὸ αὐτὸ μιμητικὸν ἔνστικτον ὀφείλεται καὶ ἡ συνήθης αὐτοῦ ἐν ταῖς καλαῖς τέχναις ἐπίδοσις. Πολλάκις ὡς παῖς ἐκτελεῖ τις καλλιτεχνικὰ ἔργα, ἅτινα μᾶτῃν βραδύτερον θὰ προσεπάθει νὰ κατορθώσῃ. Ποσάκις ἐκπληττόμεθα πρὸ μικρογραφιῶν θαυμαστῶν παιδιῶν ἀνηλίκων καὶ μερακίων ἄρτυρωτάτων. Δυστυχῶς δ' ὅμως τὰ τάλαντα ταῦτα ἐξατμίζονται καὶ ἐξαφανίζονται μετὰ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, βραδύτερον δ' ὅταν ἐξασθενῶται τὸ μιμητικὸν καὶ κυριαρχῇ ἡ συνειδητὴ σκέψις καὶ ἡ θέλησις, μᾶτῃν προσπαθεῖ τις νὰ κατορθώσῃ ὅ,τι τόσον εὐχερῶς καὶ παίζων ἐξετέλει κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν. Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει πάντοτε νὰ ὑπερεκτιμῶμεν τὰ παιδικὰ ἔργα, οὐδ' ἐκ τῶν λαμπρῶν πολλάκις κατορθωμάτων των νὰ προσιωνίζομεθα μεγάλον μέλλον καὶ νὰ προφητεύομεν μεγαλοφυΐας, διότι ἐκεῖνοι οἱ παιδικοὶ θρίαμβοι εἶναι σπινθῆρες στιγμιαῖοι, εἶναι θαυματουργήματα τοῦ παιδικοῦ ἐνστικτοῦ, ἅτινα ταχέως συναπόλλυνται μετὰ τῆς πρώτης ὑποφωσκούσης ἡθῆς.

Ἄλλ' ἐκτὸς τοῦ μιμητικοῦ τὸ πιθηκοειδὲς τῶν παιδῶν ἐκδηλοῦται τὰ μέγιστα καὶ ἐν τῇ εὐκίνησίᾳ ἢ ἐλαστικότητι καὶ ἀναρριχητικῇ αὐτῶν μανίᾳ. Δικαίως ὁ παῖς καλεῖται «ἀεικίνητος», διότι πράγματι οὐδὲ στιγμὴν ἡσυχάζει. Διαρκῶς κινεῖται, τρέχει, ἄλλεται, πηδᾷ, σκιρτᾷ,

ἀναβαίνει καὶ καταβαίνει κλίμακας, κάμνει σάλτους, αἰωρεῖται, σχοινοβατεῖ, ἀναβρίχεται εἰς δένδρα, εἰς τοίχους, εἰς φραγμούς, εἰς φανούς, εἰς στέγας ἀπαράλλακτα ὡς τὰ ζῶα, καὶ ἰδίως οἱ πιθήκοι.

Εἶναι ταῦτα πάντα ἀναμφισβήτητα δείγματα τῆς πιθηκικῆς κληρονομίας, τῆς ἀρχαίας καταγωγῆς. Ἄλλ' ἐκτὸς αὐτοῦ καὶ ἡ χαιρεκακία, ἡ μεγάλη μανία τῶν παιδιῶν τοῦ καταστρέφειν, τοῦ θραύειν, τοῦ κακποιεῖν εἶναι ἐπίσης μαρτύριον πασιφανέστατον τῆς αὐτῆς φυσιολογικῆς συγγενείας.

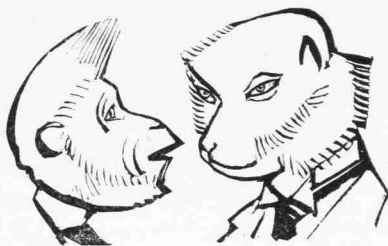
Οἱ παῖδες εἶναι μικροὶ κακοῦργοι. Ὅστις καὶ ὀλίγον τοὺς σπουδᾶση θέλει εὐθὺς πεισθῆ περὶ τούτου. Οὐδὲν αἴσθημα συμπαθείας, οἴκτου καὶ φιλάνθρωπίας παρ' αὐτοῖς. Αἱ ἐξαιρέσεις εἶναι σπανιώταται. Ἰδίως τὸ φιλόκακον καὶ ἡ χαιρεκακία τῶν πρὸς τὰ ζῶα εἶναι μοναδική. Ἀλλοίμονον ὅταν εὕρωσι κανέν ἀσθενῆ ὃν μὴ δυνάμενον νάμυνθῆ καὶ ὑπερασπισθῆ ἑαυτό! Εἶναι τι ἀπερίγραπτον ἡ ἀπάθεια, ἡ ψυχραιμία, ἡ μοχθηρία μεθ' ἧς ἐξορίζουσι τοὺς ὀφθαλμούς γαλῶν ἢ κυναρίων ἢ συλλαμβάνουσι πτωχὰ ἔντομα, μίας ἰδίως,

ὡς ὑπεβάλλουσι, οἱ βάνδαλοι, εἰς τὰς πλέον τρομερὰς βρασμούς, μετὰ πλείστης ὑπομονῆς καὶ φιλοπαιγμοσύνης ἀσχολοῦμενοι εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ἐντέρων καὶ ἐντοσθίων, εἰς τὴν παρασκευὴν μικρῶν κοκοροεστίων ἐξ αὐτῶν, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἀθῶας τινὸς παιδιᾶς. . . Τὶ καταστρεπτικὰ ἐν γένει ὄντα! Σχεδὸν τίποτε δὲν τὰ εὐχαριστεῖ τοσοῦτον, ὅσον τὸ καταστρέφειν, τὸ καταλύειν, τὸ ἀποσυνθέτειν, τὸ ἐξαφανίζειν. . . Τὸ πρῶτον μέλημά τῶν εἶναι εὐθύς ὡς ἴδωσι καὶ λαβῶσιν ἀνά χεῖρας οἶον ὅποτε ἀντικείμενον νὰ τὸ διαλύσωσι, νὰ τὸ κατακερματίσωσι, νὰ τὸ ἀποσυνθέσωσιν εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη.

Καὶ μεθ' οἷας ἠδονῆς κάμνουσι τοῦτο!

Κατὰ τί διαφέρουσι ἐν τούτῳ πρὸς τοὺς πιθήκους; Καὶ αὐτοὶ ὅ,τι λαβῶσιν εἰς τὰς χεῖρας εὐθύς τὸ καταστρέφουσιν.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ποτὲ ἐν τῷ ζωολογικῷ κήπῳ τῶν Παρισίων, ἐν τῷ θαυμασίῳ Jardin d'Acclimatation ἐπὶ ὄραν διεσκέδαζον θεώμενος τοὺς ἐκεῖ πιθήκους, μικρὰς τὸ δέμας μαϊμούδαις, ὡς περὶ πολλοῦ ποιεῖται ὁ γαλλικὸς ὄχλος. Εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῆ τις τί οἰκειότης καὶ ὅποια ἀμειψαιότης αἰσθημάτων συνενοῖ τοὺς ἐκεῖ θαμῶνας πρὸς τῆς τριχωτοῦς μικροσώμους προγόνους μας! Εἶναι αἱ πλαγγόνες τοῦ παρισινοῦ κοινοῦ. Τοὺς γνωρίζουσι ὅλους ἕνα πρὸς ἕνα καὶ ἔχουσι βαπτίσει ἐκαστον ἰδίᾳ μὲ ἰδιαιτερον ὄνομα, συχνάκις δ' ἀκούετε καὶ κλασικὰ ὀνόματα. . . — «Ἴδου ὁ Ἰππόλυτος!» ἐκφωνεῖ αἴφνης γραῖα μᾶμμη δεικνύουσα τινα τούτων πρὸς τὰ ἐγγονάκια τῆς. . . — «ὦ! ὦ! ὦ!

Λεωνίδας τὴν ἔπαθεν! ἔχασε τὸν μεζέν του! . . . » λέγει περαιτέρω προγὰστωρ κύριος μετ' εὐλαθείας καὶ προσοχῆς παρακολουθῶν ὅλην τὴν ἐξέλιξιν τῆς παρισταμένης κωμωδίας ἢ μᾶλλον ἀληθοῦς καὶ γνησίας παντομίμας ὑπὸ τῶν πολυαριθμῶν τετραχείρων τοῦ κήπου.

Φέρουσι δ' ὀλοκλήρους ζωοτροφίας μεθ' ἑαυτῶν οἱ ἀγαθοὶ ἄστοι καὶ οἱ μικροὶ παρισινόπαιδες, ψίχας ἄρτου καὶ ἄλλα παντοῖα πόπανα ἐπὶ τοῦτο κατασκευαζόμενα καὶ πωλούμενα παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ κήπου. Ῥίπτοντες δὲ ταῦτα διασκεδάζουσι, βλέποντες τὰς συναπτομένας μάχας καὶ τὰς συμπλοκάς περὶ τὴν κτήσιν ἐνὸς τεμαχίου κολλύρας ἢ διπύρου. . . .

Δὲν ἤξευρω δὲ πῶς καὶ ἐγὼ παρασυρθεὶς ἐξέβαλλον ἐκ τοῦ θυλακίου μικροσκοπικὸν κάτοπτρον, ὅπερ εἶχον καὶ τὸ ἔβριψα εἰς ἓνα αὐτῶν, ἵνα ἴδω τί θὰ τὸ κάμῃ. Καὶ πραγματι ἡ ἰδέα δὲν ἦτο κακὴ. Εὐθύς μεγαλόσωμὸς τις πύθηνος ἐφορηήσας τὸ ἤρπασε καὶ — ἀπίστευτον εἰπεῖν — ἅμα ὡς τὸ ἔλαβεν ἤρχισε νὰ ἐγκατοπτρίζεται, βλέπων τὴν θελκτικὴν του μορφὴν ἐντὸς αὐτοῦ, συγχρόνως δὲ ῥίπτων ἐπανειλημμένα βλέμματα ἐφ' ἡμῶν περίξ ὡσεὶ νὰ ἤθελε νὰ μας εἶπῃ: «καὶ καλὰ δὲν εἶμαι ὠραῖος;»

Ἦτο τὸ θέαμα ὄντως κωμικώτατον, πάντες δ' ἐκάγχαζον καὶ ἐγέλων θορυβωδῶς. Πλὴν ταχέως ἡ σκηνὴ μετεβλήθη, διότι ἀφοῦ ὁ φιλάρεσκος τριχωτὸς Νάρκισσος ἱκανοποιήσας τὴν αὐταρέσκειάν του καὶ ἐκορέσθη ἀποθαυμάζων τὴν Πραξιτέλειον καλλονὴν του, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐπισταμένην ἐξέτασιν τοῦ ἀντικειμένου ἀπισυνθέτων καὶ διαλύων αὐτὸ εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη, ξεσχίζων καὶ ἀφαιρῶν τὸ περικάλυμμα καὶ τὸ δέριμα, τὰ χαρτία καὶ πᾶν ἐν γένει ὅπερ ἀπετέλει τὸ μικρὸν κάτοπτρον. Καὶ ἔως ἐδῶ τὸ πρᾶγμα εἶχε καλῶς, ἀλλ' αἴρνης ἐκεῖνο ὅπερ τὰ μέγιστα μ' ἐτάραξε καὶ ἤρχισε νὰ μὲ ἀνησυχῇ ἦτο ὅτε ἤρχισε νὰ ξέη τὸν ὀπισθεν ὑδράργυρον καὶ συγχρόνως μὲ τὴν γλῶσσαν νὰ λείχῃ αὐτόν. . .

Ἐννοεῖτε ὅτι τὸ γινόμενον δὲν ἦτο διόλου εὐχάριστον, διὸ καὶ περίφοβος ἤρχισα νὰ ὑποχωρῶ καὶ λεληθότως νὰπομακρύνωμαι. «Τίς οἶδε, ἔλεγον κατ' ἔμαυτόν, ἐὰν ὁ ἡλίθιος δηλητηριασθῇ! . . .»

Φαντάσθητε νὰ συλληφθῶ καὶ νὰ καθαιρεθῶ ὡς φρονεὺς ἐνὸς πιθήκου καὶ δὴ ἐν μέσοις Παρισίοις ἐπὶ τῶν ὑψιπύλων δικαστηρίων τῶν παρὰ τὸν Σηκουάναν, καὶ τὸ χερίστον νὰ κατηγορηθῶ οὐχὶ ὡς ζφοκτόνος, διότι τότε θὰ περιορίζετο ἡ ποινὴ μου εἰς μέγα τι ἴσως ἀπλῶς πρόστιμον, ἀλλὰ εἰς ἰσόβια δεσμὰ ἢ εἰς. . . θάνατον ὡς φρονεὺς τοῦ ὁμοίου μου, διότι πανταχοῦ τότε ἤμην γνωστὸς ὡς Γορδέλλας, ὁμῖς πρὸ ὀλίγου ἐκδούς τὸν «Homme Singe dégénééré» τὸν «Ἐκπεφυλισμένον Πίθηκον», δηλ. ὑπὸ τὸ πιθηκοειδὲς αὐτὸ ψευδώνυμον! . . .

Ὅλα οἰκτρὰ σύμπτωσις καὶ ὅλα δεινὴ εἰρωνεία! Καὶ ἔσπευσα οὕτω ὀρμείως νὰ ἐξέλθω ἐκ τοῦ Παρκδείσου ἐκεῖνου ὡς ἄλλος ὄχι ἄκκος Ἀδάμ, ἀλλ' ὡς ὁ μικρόνοος υἱὸς τοῦ Κρίν. . .

Ἄμα ὡς ἐξῆλθον ἀνέπνευστα, πλὴν δὲν ἠτύχησα ἢ μόνον τὴν ἐπιούσαν, ὅτε διατρέξας ὅλα τὰ «Διάρροια» τῶν ἐφημερίδων ἐπέισθην ὅτι εὐτυχῶς οὐδεὶς πιθήκος ἀνεφέρετο μεταξύ τῶν ἐπισήμως ἀναγγελλομένων νεκρῶν τῆς ἡμέρας. . .

«Φθηνά, είπον, τήν ἐγλύτωσες. Ἄν σοῦ ἀρέσκη ἄλλοτε, Γορίλλα μου, ἀστειεύου μέ τούς τριχωτούς προγόνους καί δημοφύλους σου! . . .»

Οἱ Λέοντες

Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν τούς πιθήκους καί ἄς ἔλθωμεν εἰς ἄλλον κύκλον κοινωνικόν, εἰς τούς ὑπερηφάνους, στιβαρούς, ἀγερώχους, ἐπιβλητικούς ἐκείνους ἄνδρας, οἵτινες μέ τās λεοντοκεφαλάς των ἀποτελοῦσι τὸ ἀνδρικότερον καί βρωμαλιώτερον εἶδος. Αὐτοὶ εἶναι οἱ μεγαλοφύεστεροι, οἱ ἔχοντες τήν ἰσχυροτέραν θέλησιν καί δύναμιν, οἱ ἀκαμπτοὶ καί οἱ γενναῖοι, οἱ βροντώδεις τήν φωνήν καί ἀκαταμάχητοι ἐν τῇ ῥητορείᾳ. Ἄληθεῖς λέοντες ἐν τῇ κοινωνίᾳ δὲν ἀναστρέφονται ποτέ μετὰ τῶν πολλῶν, δὲν κατέρχονται ἐν μέσῳ τοῦ ὄχλου καί τοῦ πλήθους, εἰς τὰ θέατρα καί τās πλατείας, εἰς τὰ κέντρα καί τās πανηγύρεις. Αἰωνίως μονάζοντες ζῶσιν ἀσκητικῶς, ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ, ὡς ὁ βασιλεὺς τῶν τετραπόδων, περιοχῇ, ἐν ἣ ἀντηχεῖ βροντώδης καί φοβερός ὁ μυκηθμός του τρέπων εἰς φυγὴν τούς δειλοτέρους καί ἀσθενεστέρους. Οἷα ἀντίθεσις πρὸς αὐτούς οἱ λοιποὶ μέτριοι πιθηκοειδεῖς, γατοειδεῖς, πτερωτοὶ ἢ τριχωτοὶ, αἰλουροειδεῖς ἢ μαλακιοστρακοειδεῖς θνητοὶ! Πόσον τούναντίον μεγαλοπρεπεῖς καί ὑπέροχοι οἱ ἀτρόμητοι, εὐθαρσεῖς, εὐρυμέτωποι καί λαμπρόφθαλμοι ἀνθρωπολέοντες!

Τοιοῦτος ἦν ἐν παραδείγματι ὁ μέγας Γλάδστων. Ἐνθυμοῦμαι μάλιστα ὅτι ἐν τῷ περικαλλεστάτῳ Λουξεμβουργεῖῳ Κήπῳ τῶν Παρισίων, ὁσάκις περιδιὰβάζων ἔφθانون πρὸ τοῦ θαυμαστοῦ λέοντος τοῦ περιφανοῦς γλύπτου Καῖν, — ἦν δ' ἀπαράμιλλος ὁ καλλιτέχνης οὗτος εἰς τήν ἀναπαράστασιν τῶν ζῴων — ἰστάμενος πάντοτε ἀτενῶς καί προσηλῶν τὸ βλέμμα ἐπὶ τινὰ λεπτὰ ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ τετραπόδου ἡσθάνομην ὅλην τήν ἀκατάβλητον δύναμίν του, πάντοτε δέ μοι ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν ἡ μορφή, ἡ σθεναρά καί μεγαλοπρεπής τοῦ «μεγάλου Γέροντος» τοῦ Great Old Man τῆς κραταιᾶς Ἀλβιονος.

Μεῖ ἐφάνετο ὅτι εἶχον πρὸ ἑαυτοῦ αὐτὸν τοῦτον τὸν ἐνδοξον πολιτευτὴν τῆς Ἀγγλίας. Ἡ αὐτὴ δύναμις τοῦ μετώπου, ἡ αὐτὴ τόλμη καί τὸ αὐτὸ σθένος ἐν τῇ ἐκφράσει. Ἐκείνος ὁ λέων ἦτο δι' ἐμὲ αὐτός οὗτος ὁ Γλάδστων, συχνάκις δὲ παίζων ἔλεγεν πρὸς φίλους μου : « Ἐλθετε

νά σας δείξω τὸν Γλάδστονα...» Καὶ ἐκεῖνοι ἐδυσκολεύοντο νὰ πιστεῦ-
σωσι καὶ ἤρνοῦντο ν' ἀκολουθήσωσι, πλὴν ὅτε κατόπιν διὰ πολλῶν προσπα-
θειῶν, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ διὰ τῆς βίας κατώρθουν νὰ παρασύρω αὐτοὺς μέχρι
τοῦ θαυμαστοῦ εἰδώλου μου, τότε μειδιῶντες ὠμολόγουν ὅτι ἔχω δίκαιον.

— «Μόνον τὰ κολλάρα του, μοῦ ἔλεγον, ὅτι δὲν φορεῖ. . .»

— Αὐτὰ, τοῖς ἀπήντων ἐβράχθησαν καὶ τοὺς ἔφυγεν ἡ κόλλα, ἀλλὰ
πάλιν καλλίτερον αὐτὸς ἐδῶ ὁ λεόντειος Γλάδστον χωρὶς περιλαίμιον,
παρὰ ἐκεῖνος ὁ δυστυχῆς κατὰδικος τοῦ Ζαππεῖου Μεγάρου, τοῦ Πολυ-
τεχνείου καὶ τίς οἶδε πόσων ἀκόμη δεσμοτηριῶν — διότι σιγὰ σιγὰ θὰ
περιέλθῃ ὅλα τὰ δημόσια κτίρια τῆς Ἑλλάδος. . . — μὲ ὄλην τὴν λαμ-
πρὰν του μαρμαρίνην βραδικοτάταν καὶ τὰ κολλάρα, ὅστις κἄθε ἄλλο εἶναι
ἢ ὁ ἐρίγδουπος τοῦ ἀγγλικοῦ Κοινοβουλίου ῥήτωρ, ὁ ἀκατάβλητος ξυλο-
κόπος τοῦ ἰδίου του κήπου καὶ τοῦ βουλευτηρίου, διότι καὶ αὐτὸ ἔχει τόσα
ξύλα καὶ κούτσουρα ἄχρηστα καὶ κατὰλληλα μόνον πρὸς καῦσιν καὶ
θέρμανσιν κατὰ τὰς παγερὰς νύκτας τὸν χειμῶνα! . . .

Τί ὠραίας δὲ κεφαλὰς ἔχουσι πάντες οὗτοι οἱ λέοντες μὲ τὰ εὐρέα
μέτωπα καὶ τὰς ἀδράς τῶν χαίτας. Εἶναι ὁ τελειότατος ἀνδρικός τύπος·
τὸ βλέμμα σπινθηροβόλον καὶ ὀξυδερκὲς ὑπνωτίζει καὶ ἐπιτάσσει, τὸ δὲ
στόμα τῶν ἐκφράζει ὄλην τὴν σιδηρὰν δύναμιν τῆς θελήσεως. Συνεσφιγ-
μένον, σχεδὸν ἐσφραγισμένον ἐρμητικῶς δὲν ἀνοίγει ἢ ὅταν πρόκηται νὰ
βρυχηθῇ ἢ κατασπαράξῃ κανὲν θῦμα. Τοῦναντίον τὰ τῶν φυλάρων καὶ
μωρῶν στόματα εἶναι παραλελυμένα, ἡμιάνοικτα, ἀνειμένα καὶ ἄνευ δυ-
νάμεως. Ἐκ τοιούτων στομάτων οὐδέποτε ἐξέρχονται κεραυνοί, ἀλλ'
εἶναι ὡς ὅπαι ὅθεν ἐκρέει ὁ λόγος καὶ ἡ λαλιὰ ὡς εἶδος γλωσσικῆς καταρ-
ῤῥοῆς. . . "Ολοι οἱ φύλαροι ἔχουσι τοιαῦτα στόματα ἐκπεφυλισμένων. Εἶναι
πάντες παθολογικῶς ἐλαττωματικοί, τοῦναντίον παρὰ τοῖς λεοντοκεφά-
λοις οὐδὲν τοιοῦτον σύμπτωμα. Εἶναι ζῶα ὑγιᾶ καὶ ἄρτια, ἀκμαῖα καὶ
σθεναρά. Εἶναι αἱ ὑγιέστεραι φύσεις, εὐτυχῆ δὲ τὰ ἔθνη τάρθιμουῦντα ἐν
τε ταῖς ἐπιστήμαις καὶ ἐν ταῖς τέχναις, ἰδίως δ' ἐν τῇ πολιτικῇ τοιού-
τους ἀδυσωπῆτους, ἀτρομήτους, τολμηροὺς, πλήρεις θελήσεως καὶ θάρ-
ρους ἀνδρολέοντας!

Οἱ χοῖροι

τὰ εὐτραφῆ καὶ καλοθρεμμένα αὐτὰ στρογγυλίσωμα καὶ παχύ-
τατα πλάσματα τῆς εὐμαρείας καὶ ἀπαθείας! Πόσον τὰ ζηλεύω, ὅταν
τὰ βλέπω μὲ τὰ ῥύγχη τῶν τὰ ῥυπαρὰ νὰ κολυμβῶσιν ἐν τῷ βορβόρῳ
καὶ νὰ καταβροχθίζωσιν ἀπλήστως πᾶν τὸ ἐν αὐτῷ, ἀδιάφορα διὰ τὰ
περὶ αὐτὰ, ἀπαθέστατα καὶ διὰ τὰ σπουδαιότατα φαινόμενα τοῦ κόσμου,
μὴ ἐνδιαφερόμενα παρὰ μόνον διὰ τὴν γαστέρα τῶν! . . .

Εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς εὐτυχίας, διότι μόνον αὕτη εἶναι ἡ ἀληθὴς εὐτυχία
ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ὑλικὴ δηλ. καὶ πραγματικὴ καὶ οὐχὶ ἡ πνευματικὴ
ἢ ἰδεώδης, ἥτις δυνατὸν νὰ ᾔηται ἀπείρως ὑπερτέρα, εὐγενεστέρα, διαρ-

κεστέρα και σπανιωτέρα, πλήν συνοδεύεται από τόσα βάσανα, από τόσας φυσικές αλγηδόνες, εξαγοράζεται δια τσοσούτων μόχθων και θυσιών, ώστε, μα την αλήθειαν, δέν γνωρίζω κατά πόσον είναι επίφθονος και ζηλωτή!

Ἡμεῖς οἱ συγγράψαντες ἄλλοτε τόν «Θορίαμβον τοῦ Στομάχου» και ἐκθειάσαντες, ὑμνήσαντες και θεοποιήσαντες τόν δερμάτιον αὐτόν σάκκον, τόν περιφρονημένον αὐτόν και πρόστυχον θεωρούμενον μυλωθρόν τῆς ἀνθρωπίνης σωματοπόλειως, ὅστις δ' ὅμως παρέχει τὰς μεγίστας ὑπηρεσίας και σώζει τόν ὀργανισμόν, διατηρῶν ἀκμαίως τὰς τε σωματικές και τὰς ψυχικές ὡς και πνευματικές δυνάμεις, δέν δυνάμεθα φθάσαντες εἰς τόν κύκλον τῶν λιπαρῶν και γαστριμάργων χοίρων τῆς κοινωνίας νά μῆ ὑποκλιθῶμεν και μῆ χαιρετίσωμεν αὐτούς χαρμωσύνως και ἀνακηρύξωμεν αὐτούς νικητάς ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ζωοκοινωνίᾳ, ἀπονέμοντες αὐτοῖς τόν στέφανον και τήν δάφνην τῆς νίκης.

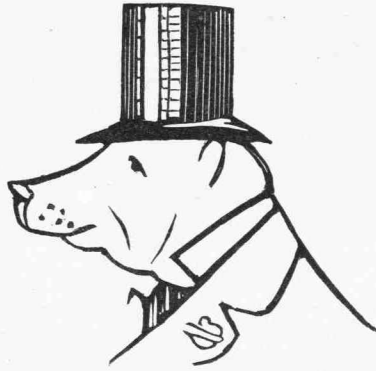
«ὦ, ναί! Ἄς λέγωσιν ὅτι θέλωσιν οἱ ποιηταὶ και οἱ ὄνειροπόλοι, ἄς ψάλλωσι τοὺς ἀστέρας και τὰ ἰόχρρα βουνά, τὰς ὠραίας δύσεις και τὰς ἀργυράς σελήνας, τὰς βαθυκόλπους κόρας και τὰς εὐζώνους παρθένους, τόν ἔρωτα και τήν Ἀρτέμιδα! . . . Ὅλα καλὰ και ἄγια, ὅλα θαυμάσια και ὑψηπέτη, πλήν ὁ κόσμος ἔχει και τόν χοῦν, ἐξ οὗ ἐπλάσθημεν, αὐτός δ' ὁ χοῦς εἶναι ἡ σὰρξ, τὸ αἷμα, αἱ ἴνες, οἱ ἰστοί, τὰ ὀστά, τὰ κύτταρα, τὰ μέλη, τὸ σῶμα, ἅτινα διαρκῶς ἀπαιτοῦσι διατήρησιν, ἐπιμέλειαν, διατροφήν και ἀπείρους φροντίδας, ὧν ἄνευ ὁ βίος εἶναι ἀφόρητος, μαρτυρικός, μία ἀγωνία, μία καταστροφή και εἰς μαρασμὸς συνεχῆς και ἀκατάσχετος! . . .

Διὰ τοῦτο και ἡ φύσις ἀπέναντι τῶν πνευματωδῶν λεόντων και τῶν νοσημόνων κυνῶν ἐπλασε και τήν ἄπειρον ἀγέλην τῶν χοίρων, οὔτινες διατηροῦσι τὸ ἰσοζύγιον και διασώζουσι τὸ εἶδος διὰ τῆς εὐτροφίας και τῆς διηνηκοῦς παραγωγῆς.

Παρά τοῖς κοινωνικῶς τούτοις χοίροις, οὗς χαρακτηρίζει τὸ πάχος και ἡ εὐσαρκία, ἡ λιπαρότης και ἡ χλιδή, οὐδεὶς σπινθήρ πνευματικός, οὐδεμία ἀκτίς εὐφύας, οὐδὲν ἔχνος ψυχικοῦ, μεταφυσικοῦ, ἠθικοῦ βίου.

«Τρώγε, πίνε και εὐθύμει!» εἶναι τὸ motto, τὸ ῥητόν, ἡ ἀρχὴ των, ἡ σεβαστὴ και ἀπαρέγκλητος. Δέν σκέπτονται ἢ αὐτό, δέν ἐργάζονται παρά δι' αὐτό. Ὅλοι αἱ προσπαθεῖαι, ἡ ἐνεργητικότητα και σκέψις, αἱ ἐλπίδες, οἱ πόθοι αὐτῶν συνοψίζονται εἰς τὸ τρώγειν, εἰς τὸ χωνεύειν και χυλοποιεῖν, ἢ, ἐν μιᾷ λέξει κακεμφάτω ὀλίγον, εἰς τό... κοπροποιεῖν!

Ἐχουσι τοῦτο ὡς ἐπιτήδευμα. Δέν ζῶσιν ἢ διὰ τοῦτο. Και αὐτὴ ἡ τελικὴ λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ των δέν τοὺς εἶναι ἀδιάφορος. Φροντί-

ζουσι καὶ περὶ τῆς ἐσχάτης ταύτης μεταπλάσεως τῆς τροφῆς μετ' ἴσου ἐνδιαφέροντος καὶ μερίμνης μεθ' ἧς καὶ περὶ αὐτῆς τῆς παρασκευῆς τοῦ φαγητοῦ. . . .

Ἡ ὕλική ἀπόλαυσις εἶναι δι' αὐτοὺς τὸ ὕψιστον ἀγαθόν. Εἶναι ἡ «*grex Epicuri*», ἂν καὶ ὁ Ἐπίκουρος κάθε ἄλλο ἢ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν χοίρων ἐπρέσβευεν. Ἄλλ' ἀφοῦ ὁ κόσμος ἀπαξ ἐξ ἀγνοίας ἀπέδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν φιλήδονον ταύτην καὶ ὕλιστικὴν φιλοσοφίαν, ἄς χαρκτηρίσωμεν καὶ ἡμεῖς οὕτω τὴν κοιλιόδουλον ταύτην ἀγέλην τῶν ὁμογενῶν μας διπῶδων. Ὁ στόμαχος καὶ αἱ κατώτεραι λειτουργίαι τοῦ σώματος ἐπέχουσι παρ' αὐτοῖς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα καὶ ἔχουσι ἀνυψωθῆ εἰς περιωπὴν ἐπιστημονικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς τελειότητος. Δὲν τρώγουσι διὰ νὰ ζῶσιν, ἀλλὰ ζῶσι διὰ νὰ τρώγουσι, πρὸς τοῦτο δὲ καταναλίσκουσι πᾶν ὅ,τι ἔχουσι, περιουσίας ὅλας κατατρώγουσι κυριολεκτικῶς, ἕνα κορέσωσι τὴν γαστριμαργίαν των.

Τὸ δ' ἐξωτερικόν των γουρουνοειδὲς ἐντελῶς. Τοὺς ἀναγνωρίζετε εὐθὺς μακρόθεν ἐκ τοῦ στρογγύλου σχήματος ὄλων τῶν μερῶν τοῦ σώματός των. . . Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποκολοκύνθωσις τῆς σωματικῆς ὑποστάσεως. Αἱ γαστῆρες, αἱ γνάθοι, αἱ κεφαλαί, αἱ μηροί, αἱ κνήμαι, αἱ περιφέρειαι, ὅλα ἐν γένει σφαιροειδῆ, γλόμποι τέλειοι, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνωμαλίας. Ἐπ' αὐτῶν δὲν εὐρίσκει θέσιν νὰ ἐπικαθίσῃ οὐδεμίαν μερίμνα, οὐδεμίαν στενοχωρία, οὐδεμίαν συγκίνησις ἢ ταραχὴ πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ. . .

Ἡ ἀνατομία ἐπ' αὐτῶν ἡ δυστυχῆς δὲν εὐρίσκει οὐδὲν ἄσυλον, ἀλλ' ἀπανθρώπως καταδιώκεται καὶ λαξ, πύξ ἐκ τῆς πλουσίας ταύτης καὶ πολυτελεστάτης λουκουλείου πανδοκισίας ἐκβάλλεται. . . Οὐδὲ ἐν κόκκαλον τῇ δίδεται, οὐδὲ μία πέτσα ἢ τι ἄλλο διὰ νὰ γλύψῃ, ἐνῶ μυριάδες ἄλλων ὄντων βόσκουσι ἐπ' αὐτῶν καὶ τρέφονται καὶ παχύνονται!

Εὐτυχῆ ὅλα τὰ ἔντομα, ὅλοι οἱ ψῦλλοι καὶ οἱ κώνωπες, αἱ μύϊαι, καὶ αἱ φθειρες ἀκόμη ἔστιν ὅτε παρὰ τοῖς ἀκαθαρτοτέροις, ἄτινα εὐρίσκουσι τόσον πλουσίαν διατροφήν καὶ ἀπόλαυσιν ἐπὶ τοῦ λιπαροῦ τούτου οἰκοτροφείου! Ἡ δ' ἀνατομία ἀπηλπισμένη φεύγει καὶ πάλιν φεύγει τροχάδην ἐκείθεν, ζητοῦσα καταφύγιον καὶ στέγην εἰς τόσα σκελετώδη ὄντα, εἰς τόσας δυστυχεῖς, νευρασθενικάς, ἀναιμικάς ὑπάρξεις, ἐπὶ τῶν λιποσάρκων ποιητῶν καὶ πεζογράφων, ἐπὶ τῶν ὀστεωδῶν καὶ καχεκτικῶν πετειναρίων τῆς κοινωνίας, ὧν ὅλη ἡ εὐδαιμονία καὶ ἡ ἀπόλαυσις δὲν εἶναι ἢ ἡ λυγρὰ φωνὴ των, τὸ εὐχρωμον καὶ ζωηρὸν λειρίον καὶ λοφίον των καὶ τὸ πολύχρωμον πτέρωμά των. . . Μὲ αὐτὰ οἱ καυμένοι παρηγοροῦνται, διότι ἡ μαστοροδιπλωμάτισσα Φύσις δὲν ἀφῆκεν οὐδένα παραπονεμένον. Ὅλους τοὺς ἐμβαλλῶναι, ὅλους τοὺς ἐξοικονομεῖ ὅπως-ὅπως ὥστε κανεῖς νὰ μὴ μένη δυσηρεστημένος, καὶ διὰ τοῦτο βλέπετε ὅλους κοτσούς καὶ στραβοὺς, κουλούς καὶ τυφλοὺς, στραβοκάνηδες, ἢ καμπούρηδες, ὅλα ἐν γένει τὰ εἰρέπια τῆς ζωῆς, τὰ ναυάγια τοῦ βίου ἢ τὰ ἀποτυχόντα προϊόντα τῆς γενετησίου παραγωγῆς, ὅλα αὐτὰ τὰ σαράβαλα, λέγομεν, τὰ βλέπομεν νὰ περιάγῃσιν ἀνά τὸν κόσμον ὁ μὲν τὸν λιπόσαρκον σκελετόν του, ὁ δὲ τὸν ξύλινον πόδα του, ἄλλοι τὸν ὕβον,

τὴν καμποῦράν του, ἄλλοι τὴν πελιδὸν ἠν μορφὴν των μετ' ἀλαζονίας καὶ ὑπερφηανείας, μετὰ κλασσαυχενίας καὶ κόμπου, ὡσεὶ περιῆγον ἔκτακτόν τι καὶ περικαλλῆς κτῆμα, θησαυρόν τινα ἢ ἱερὰ ἄμφια . . .

Πῶς λοιπόν νὰ μὴ ὑπερφηανέωνται ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους οἱ παχύσαρκοι καὶ οἱ εὐρυγαστροί, ὧν ἡ παρουσία ἔχει ἀληθῶς τι τὸ μεγαλοπρεπές καὶ ἐπιβάλλον, ἰδίως οἱ φέροντες τὰς γαστέρας ἐκείνας τὰς ὑπερμεγέθεις καὶ ὀγκωδεστάτας, ὡς πλείστοι ἀρχιερεῖς καὶ σεβαστοὶ τοῦ Ὑψίστου λειτουργοί, ὧν αὐταὶ ἀναπολοῦσι τοὺς τῶν βυζαντιακῶν ναῶν τοὺς τρούλους καὶ τῆς Ἀγ. Σοφίας τὸν τεράστιον ἡμισφαιρικὸν θόλον; . . . Ποῦ οἱ καυμένοι οἱ ἰσχυροὶ νὰ «πιᾶσουν χαρτοσιὰ» κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ σαρκικοῦ μεγαλείου! Ἐχουσι βεβχίως καὶ αὐτοὶ τὰ προτερήματά των, διότι καὶ ὕψασμα ὀλιγώτερον δαπανῶσι διὰ τὰ ἐνδύματα των—μόνη ἡ περιφέρεια τῆς γαστρὸς καὶ τοῦ ἀντιθέτου ἡμισφαιρίου ἐνὸς παχύσαρκου καὶ προγαστρος ἀρκεῖ δι' ὅλην ἐνδυμασίαν ἐνὸς ἰσχυροῦ! . . .—καὶ φθορὰν ὀλιγώτεραν προξενούσι, καθ' ὅσον οὔτε λίπος, οὔτε ἰδρῶς πολὺς ἐκρέει, ὥστε νὰ καταρρυπαίνωσι ταῦτα. Ἀλλὰ τί ταῦτα, πάντα ἀπέναντι τοῦ ἐπιβάλλοντος ὄγκου ἐνὸς σωματώδους καὶ χοιροσάρκου ἐπισκόπου, παπᾶ ἢ καὶ παντοπώλου; Αὐτοὶ διὰ τῆς παρουσίας των πληρώνουσιν ἤδη τὸ κενόν καὶ σχεδὸν δὲν ζητεῖ τις τίποτε ἄλλο παρ' αὐτῶν. Νομίζω ὅτι καὶ μόνη αὕτη ἀρκεῖ διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ θεάματος. . . Καὶ πράγματι ποσάκις ἐν ταῖς τελεταῖς καὶ ταῖς παρατάξεσι δὲν κάμνουσι τὴν λαμπροτέραν **φιγοῦραν** ὅλα αὐτὰ τὰ εὐτραφῆ κρέατα, καταφορτωμένα μάλιστα μὲ μεταξωτὰς ταινίας, μὲ παράσημα, μὲ σπάθας, μὲ τρικαντὰ καὶ κράνη, μὲ χίλια δυὸ σειρίτια καὶ τὴν λοιπὴν σωρείαν τῶν ἐξαρτημάτων καὶ τὰ παντοειδῆ κρεμασιῖδια, μεθ' ὧν ἡ ματαιότης στολιζει τοσαύτας κοσμικὰς μηδαμινότητας καὶ δι' ὧν καταπλήττει καὶ θαμβοῖ τὰ πλήθη, τοὺς ὄχλους, τὰ μυρία ἐκείνα ὡς τὰ φύκη τῆς θάλασσης τῆδε κακεῖσε φερόμενα καὶ συρόμενα ὄνταρια, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὰ ἐννέα δέκατα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους! . . .

Εἰς λιπόσαρκος τί πρόσωπον νὰ παίξῃ ἐν τοιαύταις ἐπισήμοις τελεταῖς καὶ συναθροίσεισι λαϊκαῖς; Ποῦ νὰ κρεμάσῃ τὰ παραῆσημα, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει διόλου χῶρος ἐπάνω του; Μόλις χωροῦσι τὰ κομβία τοῦ ἐνδύματός του καὶ ταῦτα ἀκόμη στενοχωρημένα καὶ μετὰ δυσκολίας συγκρατούμενα. . . Ἐὰν θέσῃ καὶ καμμίαν ταινίαν μετὰ μεγαλοσταύρου θὰ ὑποστῇ ὁ δειλίαιος τελείαν ἐκλειψιν καὶ θὰ νομίζῃ ὁ κόσμος ὅτι εἶναι ἀπολοῦς στῆλος ἢ κοντάριον, ἐφ' οὗ ταῦτα ἀνηρτήθησαν πρὸς κοινὴν θέαν! . .

Ἐὰν φορέσῃ μέγαν τινα πῖλον, ἢ κεφαλήν του θὰ κρυφθῇ ὑπ' αὐτόν, μόλις δὲ θὰ σωθῇ ἢ ῥίς του ἐὰν ἦναι μεγάλη ἢ τὸ γένειόν του, ἐὰν καὶ αὐτὸ τύχῃ νὰ ἦναι εὐτραφές. . .

Τὸ πνεῦμα ὅπερ συνήθως ἐνοικεῖ εἰς τοιοῦτους ὀργανισμούς, τὸ σπινθηροβόλον πνεῦμα καὶ ἡ ἰσχυρὰ διάνοια εἶναι δῶρα ἅτινα δὲν φαντάζουσιν ἐν τοιαύταις στιγμαῖς. Ἐκεῖ τί χρησιμεύει ὁ κεραυνὸς τῆς μεγαλοφυΐας, ὅπου πρόκειται περὶ ἐξωτερικῆς παρουσίας, περὶ εὐπροσώπου παραστατικότητος καὶ ὅπου θοιχαμβεύουσι τὰ εὐρέα στέρνα, αἱ στρογγύλαι ὡς

χοιρομέρια μηροί, τὰ κολοκυνθοειδῆ κρανία, αἱ ὡς πεπόνια κεφαλαὶ καὶ αἱ τρουλλωταὶ γαστέρες ;

Καὶ μόνον εἰς τὰς τελετάς καὶ τὰς παρατάξεις κάμνουσιν ἐντύπωσιν καὶ κυριαρχοῦσιν εἰ εὐρύνωτοι αὐτοὶ χοῖροι ; Ἄλλὰ καὶ ποῦ δὲν δεσπόζουσι καὶ ποῦ δὲν ἐπιβάλλονται ; Μήπως εἶναι μικρὰ ἢ ὑπεροχὴ των, τί λέγω ; ὁ ὀλοσχερῆς των θρίαμβος ἐν τοῖς συμποσίοις ; Τί θὰ ἦσαν μᾶλλον ταῦτα ἄνευ τῶν παχυσάρκων αὐτῶν Λουκούλων, ἄνευ τῶν εὐρυγαστέρων αὐτῶν Φαλσάφ ;

Ὁ Σαίξσπηρ, ὁ δαιμόνιος τῶν ἀνθρωπίνων τύπων καὶ χαρακτῆρων ζωγράφος ἢ μᾶλλον χαλκοχύτης καὶ χαλκοπλάστης, ἦτο δυνατόν νὰ ἐφαντάσθῃ ποτὲ ἰσχνὸν καὶ κοκκαλιάρην τὸν βακχικὸν ἐκεῖνον καὶ κοιλιόδουλον, τὸν πότην καὶ μέθυσον τοῦ Ἑβρίκου Ε' σύντροφον καὶ παράσιτον ; Θὰ ἦτο οἰκτρὰ εἰρωνεῖα, θὰ ἦτο τὸ μέγιστον ὀραματικὸν ὀξύμωρον ;

Καὶ ὁ ἀμίμητος «Γαργαντουᾶ» τοῦ ἀριστοφανείου καὶ ἀπαρχαμίλλου σατυριστοῦ *Ραβελαι* ἦτο δυνατόν νὰ πάσχη ἐξ ἀναμιμίας καὶ λιποσαρκίας, αὐτὸς ὁ τέλειος τύπος τῆς πολυφαγίας, ὁ παροιμιώδης καταστάς διὰ τὰ γαστρονομικά του ὄργια, ὁ ἀποθανατισθεὶς ὡς τύπος ἀνυπέροβλητος τῆς ἀκορέστου καὶ κτηνώδους γαστριμαργίας ; . . .

Ἄλλὰ τί τοσοῦτον μακρὰν καὶ εἰς ξένα φιλολογικὰ ἐδάφη ἀνατρέχουμεν, ἐνῶ ἔχομεν ἐν Ἑλλάδι τὸν γηγενῆ, τὸν Θηβαῖον, τὸν ἀνακτα τοῦ οἴνου, τὸν θεῖον Διόνυσον, τὸν ἰνδογενῆ, ἀλλ' ἐξελληνισθέντα καὶ ἐνταῦθα ἀναβαπτισθέντα διὰ τοῦ ἀθανάτου ἑλληνικοῦ νέκταρος, *Βάκχον* ; Τίς δὲν γνωρίζει τὴν μορφήν του ; Τίς δὲν ἐθαύμασε τὴν παχύσαρκον μεγαλοπρέπειάν του ; Εἶναι τόσον πασίγνωστος ὁ θεὸς τῆς ἀμπέλου, ὥστε περιττὸν νὰ περιγράψωμεν αὐτὸν ἐνταῦθα. Οὐδεὶς θεὸς εἶναι τοσοῦτον δημοτικὸς καὶ τολμῶμεν νὰ εἴπωμεν καὶ τοσοῦτον ἀθάνατος, διότι αὐτὸς ἐπέζησεν ὄλων, βαίνει δὲ παραλλήλως πρὸς τὸν χριστιανισμόν, ἢ δὲ λατρεῖα του οὐχὶ μόνον δὲν ἐξέπεσεν ἢ ἐξασθενώθη, ἀλλὰ τούναντίον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν κατακτᾷ ἔτι περισσότερον ἔδαφος καὶ σήμερον διὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ μάλιστα ἀπειλεῖ νὰ πνίξῃ καὶ αὐτὸ τὸ ἐν Βηθλεὲμ πνευματικὸν καὶ φιλόφθωρον δόγμα.

Καὶ πῶς ἄλλως, ἀφοῦ κατέχει τὸ ἰσχυρότατον ὄπλον τῆς κατακτῆσεως, τὴν σάρκα καὶ δὴ τὴν σάρκα τὴν πορφυρὰν, τὴν ἐρυθρόχροα, τὴν χρυσαίζουσαν καὶ ῥοδοκοκκινίζουσαν ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Φοίβου καὶ ὑπὸ τὸ πῦρ τοῦ βακχικοῦ νέκταρος, τὴν σάρκα τὴν ζωογονουμένην ὑπὸ τῆς γλυκυτάτης ἀμπέλου, ὑπὸ τοῦ μεθυστικοῦ χυμοῦ τῆς εὐεργετικῆς καὶ ὀροσερωτάτης βότρου ;

Πῶς νὰ μὴ μακαρίζῃ τις τοὺς μακαρίους αὐτοὺς βάκχους, τοὺς διουσιακοὺς θιασώτας, τοὺς Ἀνακρέοντας, οἵτινες δρέπουσι τ' ἄνθη τοῦ

βίου μηδέποτε θίγοντες τὰς πικρὰς ρίζας, οὐδὲ γευόμενοι τῆς τρυγῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἰλύος; Πάντοτε χαρωποί, πάντοτε εὐθυμοὶ καὶ ζωηροὶ διέρχονται τὸν βίον ὡς ἐπὶ ῥόδων, ὑπὸ τὸ πυκνὸν καὶ θαλερώτατον φύλλωμα τῆς ἀμπέλου καὶ τοῦ κισσοῦ, ἐν μέσῳ θαλειῶν καὶ κώμων, ἀσμάτων παροινίων καὶ μεθυλογιῶν παρὰ τὸ χρυσιζόν κύπελλον τοῦ βοτρυεῖου νόματος καὶ ὑπὸ τὴν λικνιστικὴν αὐτοῦ ἐπιρροήν. Ἐὰν ἡ λήθη ᾖ μὲγα τι ἀγαθόν, διότι δι' αὐτῆς ὡς διὰ βάμβακος δύναται τις νὰ ὑποφέρῃ τόσα δυσβάστακτα βάρη τοῦ βίου καὶ ὡς δι' ἀπομονωτῆρος νὰ θίξῃ τόσα ἐπικίνδυνα βεῦματα συμφορῶν, τὸ ἀγαθὸν τοῦτο ὑπὲρ πάντας ἄλλους ἀπολαμβάνουσι καὶ καρποῦνται οἱ ἀνακρεόντειοι τοῦ Βάκχου μῦσται, οἱ ἀμπελοστεφεῖς φιλόζωφοι ἠμόφυλοι μας.

Χάριν αὐτῶν τὰ πάντα. Ὀλόκληρος ἡ φύσις νομίζει τις ὅτι ἐργάζεται, δημιουργεῖ, πονεῖ, κοπιᾷζει, τίκτει καὶ παράγει διὰ μόνους τοὺς παχυσάρκους αὐτοὺς σατύρους, τοὺς προγαστορας βακχευτάς, τοὺς σωματώδεις καὶ εὐρυνώτους λουκούλους. Αὐτοὶ ἀπολαύουσι τῶν πάντων, αὐτοὶ εἶναι οἱ μεγάλοι καταναλωταὶ τῆς ἀνθρωπίνης παγκοσμίου παραγωγῆς.

Ἐνῶ διὰ τοὺς ἰσχνούς τίποτε! Ἐκ τῆς ἐπιγείου πανθαϊσίας δὲν ἀπολαμβάνουσιν οὐδέν. Ἀρκοῦνται εἰς ὀλίγα ψιχία, εἰς ὀλίγα ὄστᾶ καὶ πέτσας... Τί δι' αὐτοὺς ὁ ὄγκος τῶν παντοίων ἐδεσμάτων, τῶν ἀπείρων ἀρτυμάτων, τῶν ὀρεκτικῶν, τῶν χωνευτικῶν, τῶν καρικευμάτων, τῶν ποτῶν, τῶν ἠδυπήκτων, τῶν θαυμαστῶν οἴνων καὶ ἠδυπότων; Αὐτοὶ οἱ καυμένοι δὲν καρποῦνται τίποτε. Εἶναι ὀλιγαρκέστατοι. Ἡ τρυφή τοῖς εἶναι ἄγνωστος. Ζῶσι διότι πρέπει νὰ ζήσωσι καὶ ἀγωνίζονται, παλαίουσιν, ὡς ἐν θαλάσῃ κλυδωνιζόμενοι, ἵνα συγκρατηθῶσι καὶ ἐπιπλεύσωσι ἐπὶ τῶν κυμάτων καὶ μὴ καταβροχθισθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀπύθμενος πόντου τῆς ζωῆς!

Οἱ χεῖροι τούναντιον, ὡς κολοκύνθαι, ὡς πεφουσημένοι ἀσκοὶ ἐπιπλεύουσι καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς πάλης, ἄνευ δυσκολίας καὶ ἀκουσίας φέρονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ βιωτικοῦ πελάγους χωρὶς νὰ κινῶσι κἄν τὰς χεῖρας, χωρὶς νὰ καταβάλλωσιν οὐδεμίαν ἀπολύτως προσπάθειαν. Καὶ φουσκώνουσιν, ἐκτείνονται, μεγεθύνονται καὶ παχύνονται ἔτι μᾶλλον, βρενθιόμενοι καὶ ὑπὸ τύφου κλασχυρομένου μετὰ περιφρονήσεως καὶ ἀδιαφορίας προσβλέποντες πάντα τὰ περὶ αὐτοὺς. Καὶ σκόπη καὶ φρούρια καὶ κόσμοι ὀλόκληροι, ἐὰν καταποντίζωνται, αὐτοὶ παραμένουσιν ἀπαθέστατοι, οὐδὲ βλέμμα κἄν στρέφοντες πρὸς τοὺς δυστυχεῖς πλησίον των ναυαγούς.

Καὶ εἶναι συνήθως οἱ κοινωνικοὶ αὐτοὶ ἀνθρώπινοι χεῖροι εὐποροὶ, διότι συνήθως τὸ χρῆμα εἶναι τὸ μᾶλλον παχυντικὸν στοιχεῖον. Ὄταν βλέπῃς ἄνθρωπον ὑγιᾶ μὲν, ἰσχνὸν δέ, ἔστε βέβαιοι ὅτι κακοτρέφεται. Δόσατε εἰς αὐτοὺς τοὺς πτωχοὺς λιποσάρκους ἐν καλὸν μπιφτέκι μὲ ἀφθονον εἶνον, μὲ ἠδύπεπτα καὶ ζαχαρότευκτα ἐδέσματα καὶ θὰ ἴδῃτε μετὰ τινος ἡμέρας ἐὰν θὰ τοὺς ἀναγνωρίσητε. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀρχαῖοι τοὺς πλουσίους «παχεῖς» ὠνόμαζον. Εἶναι τόσον συνηνωμένα καὶ ἀδιάσπαστα ἡ εὐσαρκία καὶ ὁ πλοῦτος, τὸ πάχος καὶ ἡ εὐμάρεια. Καὶ πῶς νὰ μὴ παχύνηται καὶ εὐτραφῆται τις ὅταν ἐξηπλωμένος καὶ ἀμέριμος δὲν κατατρυχῆται ὑπὸ μηδεμιᾶς μερίμνης, ὅταν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀνα-

πνή ἀέρα καθαρὸν καὶ ὀξυγόνον ἄφθονον, περιπατῶν καὶ δικαιτῶμενος ἐν λαμπροῖς μεγάρους καὶ ἐν κήποις θαυμαστοῖς, μὴ ἔχων ἄλλην σκέψιν ἢ τὸ φηγητὸν καὶ τὰς λοιπὰς ἡδονάς, ἀναμένων δ' ἐναγωνίως τὸν κώδωνα, ὅστις θὰ τὸν καλέσῃ ἐπὶ τὰ προκλητικὰ ὄψα τοῦ ἐστιατορίου ;

Ἐπειτα ἡ θερμοκρασία οὐδέποτε δι' αὐτὸν εἶναι ἐπικίνδυνος ἢ ἀνιαρὰ κἄν. Διὰ τοῦ χρήματος μεταβάλλει καὶ ῥυθμίζει ἀδιακόπως ταύτην ὡς βούλεται καὶ ὀρέγεται. Ἔριγεῖ ; Εὐθὺς διατάσσει καὶ θερμαίνουσιν. Αἰσθάνεται καύσωνα ; Δὲν ἔχει ἢ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ὄχημά του τὸ εὖπιπον καὶ πολυτελέστατον καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὰς ὁροσερωτέρας ἐξοχάς. Περιφρονεῖ πάσας τὰς ἰδιοτροπίας τῆς φύσεως, καταβάλλει καὶ καθυποτάσσει αὐτὴν διὰ τῶν ἰδίων ἰδιοτροπιῶν καὶ ὀρέξεων.

Ὁ πτωχούλης δ' ὅμως πῶς ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τοιούτων ζυγῶν ; Ποῦ νὰ εὔρῃ ξύλα καὶ ἐξοχάς, ποῦ παπλώματα καὶ σισύρας, ποῦ ἐπαύλεις καὶ ὀχήματα, Φρέθοντας καὶ «κουπέ», κήπους καὶ παραδείσους ;

Αὐτὸς ὁ δυστυχῆς κοκκαλιάζει καὶ ξεπαγιαρίζει ὑπὸ τὸ δριμύ ψῦχος ἢ καθουρδίζεται καὶ ξεροψήνεται ὡς κάστανον καὶ ἀραποσίτι κατὰ τὰ κυνικά καύματα τοῦ θέρους μὴ δυνάμενος νὰ τὸ κουνήσῃ, διότι τὸ κενόν του θυλάκιον εἶναι ἡ ἰσχυροτάτη τροχοπέδη ἐξ ὅσων ὑπάρχουσι πρὸς ἀναχαίτισιν καὶ τοῦ μᾶλλον ποδώκουσ Ἀχιλλέως . . .

Οὐδεμία κινητήριος δύναμις δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν παραγομένην διὰ τῆς ἐπαφῆς τοῦ χρυσοῦ . . . Εἶναι γελοῖος ὁ ἠλεκτρισμὸς καὶ ὁ ἀτμὸς παραβαλλόμενος πρὸς αὐτόν. Ἄνευ αὐτοῦ ὅλα σταματῶσιν, ἢμπορεῖ δὲ νὰ καύσωσιν ὅλους τοὺς γαιάνθρακας τοῦ Νιούκασλ χωρὶς νὰ παραγάγωσιν οὐδ' ἐνὸς ἴππου δύναμιν ! . . .

Πᾶν ὅτι θέλῃ ζωντανεῖται. Τῆς μαγικῆς βάρβδου τὰ θαύματα μόνος αὐτὸς ἐκτελεῖ. Αὐτὸς ὡς ὁ Μωϋσῆς ἢ ὡς ὁ Ἕλλην τοιοῦτος, ὁ Ποσειδῶν δηλ. ἀρκεῖ νὰ πληξῇ διὰ τῆς βάρβδου ἢ τῆς τριαινῆς του τὸ ἔδαφος διὰ νὰναβλύσῃ εὐθὺς ποταμὸς ὅλος ὕδατος. Αἱ Ἀθῆναι εἶναι μυθώδους ξηρασίας χώρα. Πόσοι μηχανικοί, ὑδραυλικοί καὶ ὕδατολόγοι δὲν τὴν διέτησαν πανταχόθεν καὶ ἐπανειλημμένως διὰ νὰ ἐξαγάγωσι ματαίως κἄν σταγόνας ὕδατος· τὴν ἔκαμαν κόσκινον χωρὶς νὰ μας ὑγράνωσιν ἀκόμη τὰ ξηρὰ χεῖλη . . .

Ἐν τούτοις ἡ τοῦ αἰδίου ἐθνευεργέτου Συγγροῦ εὐγενῆς συμβία ἤρκεσε νὰναγγεῖλῃ ἀπλῶς ὅτι θὰ μας δώσῃ δέκα ἑκατομμύρια καὶ εὐθὺς ὅλα τὰ ποτάμια τῶν Ἀθηνῶν ἤρχισαν νὰ βέωσιν, ὅλοι οἱ ἀπεξηραμένοι χεῖμαρροὶ τῆς ἀνεζωογονήθησαν, ὁ Ἰλισσὸς μετεβλήθη εἰς Δούναθιν, ὅπου νέαι ἀτμοπλοικαὶ ἐταιρεῖαι πρόκειται νὰ συστηθῶσιν ὅπως μεταφέρωσι τὰ ἀπτικὰ σῦκα καὶ τοὺς δικηγόρους, τοὺς ἑλληνικούς οἶνους καὶ τοὺς διδάκτορας τοῦ Πανεπιστημίου μας εἰς ὅλα τὰ ἄκρα τῆς ὑψηλίου ! . . .

Πλέμεν, κολυμβῶμεν κυριολεκτικῶς ἐν ταῖς ὕδασιν αὐτὰς τὰς ἡμέρας. Πανταχοῦ βλέπομεν νερὰ καὶ καταρράχτας . . . Καὶ ταῦτα ἐπὶ μόνῳ τῷ ἀγγέλματι τῆς δωρεᾶς. Ὑπάρχει δὲ φόβος ἐκ τῆς νευρασθениκῆς μας αὐτῆς ἐξάψεως νὰ πάθωμεν ἐξ ὑδροφθίας, ἐκ καταρράχτου τῶν ὀφθαλμῶν καὶ νερολιᾶσματος τοῦ ὀλίγου μας ἐναπολειφθέντος ἐγκεφάλου. . . Φαν-

τάσθητε λοιπόν τί θά γείνη όταν πράγματι ἐξέλθῃ ὁ μεταλλικός ἥλιος ἀπὸ τὸ καθοῦκι του καὶ σκορπίσῃ τὰς χρυσᾶς του ἀκτῖνας ἀνά πᾶν τὸ αὐχμηρὸν τῆς Ἀττικῆς πεδίου . . .

Οἱ πετεινοὶ καὶ τὰ παγώνια

ΑΛΛΗ τάξις αὕτη πάλιν! Ἐδῶ ἔχομεν ὄλους τοὺς κοκορόμυαλους, τοὺς ἐλαφροὺς, τοὺς ἔχοντας τὰ μυαλὰ ὑπὲρ τὸν πῖλόν των, τοὺς ἐξίπασμένους, τοὺς ὑπερηφανευομένους καὶ φαντασμένους. Ἰδίως οἱ τελευταῖοι, οἱ ἀφόρητοι αὐτοὶ ἐγωῖσται, τὰ κουφιοκάρυδα αὐτὰ τῆς κοινωνίας, αἱ ἐλαφρόπετραι, αἱ μηδὲν βαρύνουσαι ἐν τῇ κοινωνικῇ πλάστιγγι καὶ ἐν τούτοις ἐπικαθήμεναι ἐπὶ τοῦ στομάχου ὄλου τοῦ λοιποῦ κόσμου . . .

Οἱ φαντασμένοι! Οἷα σπεῖρα ἀπαισία ἀνθρώπων κενῶν καὶ φουσκωμένων μὲ ἀέρα ὡς πεφουσημένων ἀσκῶν! Διὰ τοῦτο καὶ ἐπιπλέουσι πάντοτε· τοὺς εὐρίσκετε πάντοτε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας. Ὡς τὰ σεσηπότα λιμναῖα χόρτα καὶ βρύα, ὡς τὰ σαπόξυλα καὶ τὰπεθράσματα τῶν ναυαγίων, ὡς οἱ φλοιοὶ τῶν ὕπαρῶν, τῶν καρῶν, τῶν λεμονίων, τῶν πορτοκαλλίων καὶ τῶν καστανῶν, ἐπιπλέουσι καὶ αὐτοὶ πάντοτε ἐπάνω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς κοινωνικῆς λίμνης, φερόμενοι τῆδε κακεῖσε ἄνευ σκοποῦ καὶ σχεδίου . . . Ὁλος ὁ βίος των, ὅλη ἡ σκέψις καὶ αἱ προσπαθεῖαι των συνίστανται εἰς τὸ «φαίνεσθαι». Ἰδίως αἱ γυναῖκες. Αὐταὶ εἶναι αἱ μᾶλλον μάταιαι, τὰ μᾶλλον κοῦφα πτηνά, τ' ἀληθῆ ἀνθρώπινα παγώνια. Καὶ εἰς τὸ κάλλος καὶ εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν καταπληκτικῶς πρὸς φιλοκαλίαν καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν ἁμοιάζουσι καταπληκτικῶς πρὸς τοὺς περωτοὺς αὐτοὺς Ναρκίσσους τοῦ ζωολογικοῦ κόσμου. Ἄλλ' ὅταν εἶναι ὠραῖαι, διότι ἀλλοίμονον ὅταν εἶναι ἄσχημοι! . . . Τότε δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ζῶον ἐν τῇ φύσει, ὅπερ νὰ ταῖς ἁμοιάζει κατὰ τὴν αὐτάρεσκον αὐτῆν ἄσχημίαν, διότι καὶ οἱ πετεινοὶ καὶ τὰ παγώνια εἶναι μὲν φαντασμένα καὶ αὐτάρεσκα, ἀλλ' εἶναι ἐπὶ τέλους καὶ ὠραῖα καὶ θελκτικά.

Τέρατα καὶ ὄμηϊα . . .

ΑΛΛΑ πρὸ τοῦ κλείσωμεν τὴν παρούσαν μελέτην ἀνάγκη νὰναρῶμεν καὶ τὴν πολυἀριθμον ἐκείνην λεγεῶνα τῶν ἀσχημανθρώπων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ τερατώδες μέρος τῆς ἀνθρωπότητος. Πολλάκις λέγουσιν ὅτι εἶναι μῦθοι τὰ τῶν Γοργόνων, Μεδουσῶν Ἀρπυιῶν καὶ Ἑρυννίων . . . Αὐτοὶ οἱ λέγοντες ταῦτα ἢ θά ᾔναι οἱ ἴδιοι τοιαῦτα, ἢ δὲν θά εἶδον ποτὲ τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν ἐκ τοῦ συνεγγυς. Καὶ ἠθικῶς καὶ σωματικῶς ἔχει νὰ παρουσιάσῃ τσοαῦτα τέρατα ὁ κόσμος, ὥστε καὶ μόνη ἢ ἀπαριθμήσις θ' ἀπετέλει ὀλόκληρον τόμον . . . Ὅχι δὲ μόνον φύσει, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν παραδόξοτάτων αὐτῶν περιβολῶν, τῶν γελοίων ἀμφιρέσεων καὶ παραλόγων ἐνδυμάτων, οἷον ἐν τῷ Μεσαίῳ καὶ

τοῖς ἵπποτικοῖς χρόνοις ἢ κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαγῷ, παραμορφοῦνται τόσον ἀλλοκότως καὶ προσλαμβάνουσι τοιαῦτα τερατώδη σχήματα καὶ τοιαύτας φρικώδεις μορφάς, ὥστε μόνον οἱ ζωολόγοι καὶ ἰδίως οἱ γεωλόγοι δύνανται νὰ εὕρωσι πανομοιότυπα καὶ ἀντίστοιχα τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς . . . Πόσοι τοιοῦτοι δὲν ὁμοιάζουσι πρὸς Πάνας καὶ σατύρους, πρὸς Μεφιστοφελεῖς καὶ κερασφόρους δαίμονας, πόσοι δ' ἀφ' ἑτέρου δὲν ἐνθυμίζουσι τὰ προκατακλυσμαῖα τέρατα, ἅτινα ἐσκάπτουσι οἱ γεωλόγοι, τὰ περίφημα Μαμουθ, τοὺς κολοσσαίους κροκοδείλους, τοὺς *Διμητρόδοντας*, τοὺς *Στεροσαύρους*, τοὺς *Ἀγαθαύμας* καὶ ἐν γένει ὅλα αὐτὰ τὰ ἐξαφανισθέντα πρὸ αἰῶνων ἐπὶ τῆς γῆς ὑπάρξαντα μεγαθήρια, ὧν τοὺς σκελετοὺς ἀνασκάπτουσα σήμερον ἡ Γεωλογικὴ σκαπάνη μᾶς ἐκθέτει ἐν τοῖς Μουσείοις καὶ πρὸ τῶν κολοσσαίων σκελετῶν τῶν ὀσείων ἐξιστάμεθα καὶ καταπλησσομεθα . . .

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἄλλ' εἶναι καιρὸς νὰ κλείσωμεν τὰς θύρας τοῦ ζωολογικοῦ μας κήπου, διότι ὑπάρχει φόβος νὰ πάθωμεν ἐκ τοῦ συγχρωτισμοῦ μετὰ τοσοῦτων θηρίων. Ἄλλως τε πού ν' ἀπαριθμήσωμεν τὰ μυρία ἔτι εἶδη καὶ γένη, τᾶπειρα πλήθη τῶν σπονδυλωτῶν, τῶν ἑρπετῶν, τῶν πτερωτῶν καὶ τῶν μαστοφόρων!

Πόσον μακρὰν εἴμεθα τοῦ Αἰσώπου, ὅστις ἔδωκε φωνὴν ἀνθρωπίνην εἰς τὰ ζῷα καὶ τὰ ἔκαμε νὰ ὁμιλῶσιν ἐνάρθως καὶ νὰ συνεννοῶνται ἑλληνιστί, οὐχὶ βεβαίως μὲ τὴν γλῶσσαν τῶν *μακαβρίων* ἢ τῶν ἄλλως *μαλλιαρῶν* καλουμένων! Σήμερον ἡμεῖς ἐπροχωρήσαμεν καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἄκρον ἀντίθετον καὶ ἐδώκαμεν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους τὴν φωνὴν καὶ τὴν μορφήν, τὸ σχῆμα καὶ τὸ ἦθος τῶν ζῶων!

Τί δὲ ἀληθέστερον τούτου; Τὰ ζῷα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ λαλήσωσιν ἀνθρωπίνως, διότι προηγήθησαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος ἐνέχει ἐν ἑαυτῷ πάντα τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, πάσας τὰς φύσεις τῶν ζῶων. Εἰς τὰ κύτταρα, εἰς τοὺς ἰστούς, εἰς τὰς σάρκας, εἰς τὸ αἷμα ἡμῶν ἔχομεν ἀκόμη τὰ στοιχεῖα, τὸ σπέρμα τῶν προγόνων μας, ἔχομεν μέσα μας καὶ τοῦ σκύλου καὶ τῆς γαλῆς καὶ τοῦ λέοντος καὶ τῶν μαλακίων καὶ τῶν ἐλεφάντων καὶ τῶν πιθήκων τὰ κύτταρα. Ἄλλως δὲν θὰ ἐξηγεῖτο ἡ καταπληκτικὴ ὁμοιότης, ἣν ἔχει ἕκαστος ἡμῶν πρὸς ἐν τι αὐτῶν. Συμβαίνει μάλιστα ἐν πλείστοις ἢ ἀνάμιξις νὰ ᾖναι τοιαύτη, ὥστε νὰ διαβλέπη τις πολλαπλοὺς χαρακτῆρας ἐν αὐτοῖς καὶ ἐνῶ διὰ μίαν στιγμὴν σὰς παρουσιάζει τὸν χαρακτῆρα γαλῆς ἢ κονίλου, αἴφνης ἐκθρόσκει καὶ ἀνακύπτει ἐκ τοῦ χνουδωτοῦ καὶ ἀπαλοῦ δέρματός του εἰς λύκος ἢ μπουλτόκ ἢ ὕαινᾶ τις αἰμοβόρος . . . Καὶ δὲν εἶναι σπάνια αἱ διπλαῖ, τριπλαῖ, καὶ πολλαπλαῖ αὐταὶ ζωομιξίαι ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ἀτόμῳ. Ἐκ τούτου καὶ οἱ παμπληθεῖς σύνθετοι χαρακτῆρες, οὓς ἡμεῖς οὐδόλως ἐξητάσαμεν, λαθόντες μόνον ἐκ τῆς ζωοανθρωποκοινωνίας τοὺς

μᾶλλον διακεκριμένους, τοὺς μᾶλλον προσπίπτοντας καὶ παρ' οἷς διαγράφεται σαφέστατα καὶ ἐν καταπληκτικῇ ὁμοιότητι ἡ φύσις καὶ ὁ χαρακτήρ, πολλάκις δὲ καὶ ἡ μορφή ἐνός οἰουδῆποτε ζώου. Ὡς δ' ἐν ἀρχῇ τῆς ἡμετέρας μελέτης εἶπομεν τὰ φαινόμενα ταῦτα δὲν εἶναι ποσῶς τυχαῖα καὶ ἀπλῶς ποιητικὰ καὶ ἐπιπόλοιαι παρομοιώσεις, εἶναι γεγονότα φυσιολογικά, μίαν δ' ἡμέραν ἡ Ἐπιστήμη διὰ τῶν ἀκτίων τοῦ Ῥέτιγκεν ἢ τινων ἄλλων τελειότερων καὶ ἀποκαλυπτικωτέρων θ' ἀναλύση καὶ θὰ καθορίσῃ ἀκριβῶς τὸ ἐν ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ ζῶον, καὶ τοὺς ἀμεσωτέρους αὐτοῦ προγόνους, καθὼς σήμερον λαμβάνουσα ὀλίγον πολτὸν ἐκ τοῦ στομάχου δύναται νὰ σᾶς εἴπῃ ἀκριβῶς με χημικὴν ἀκριβείαν τί ἐφάγατε κατὰ τὸ γεῦμα ἢ τὸ πρόγευμά σας. . . .

Θὰ συμβαίνει δὲ καὶ τὸ περιεργότατον καὶ πρωτοφανές αὐτό, ὥστε οὐδεὶς νὰ δύναται νὰ σας προσβάλῃ ἢ συκοφαντίσῃ ὀνομαζῶν καὶ ὑβρίζων ἡμᾶς δημοσίᾳ ὡς λύκον, γλάρον, ὄνον ἢ κουκουβάγιαν. . .

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀντὶ μονομαχιῶν καὶ τῶν τοιούτων ἀνοήτων καὶ μωρῶν τῆς προσωπικῆς τιμῆς προασπίσεων, ἀπλούστατα θὰ δημοσιεύητε ἐν τινι ἡμερηίῳ τὸ δελτίον τῆς χημικῆς ζωολογικῆς ἀναλύσεως τοῦ αἵματος ἢ τῶν ὀστέων τῆς τρυφερᾶς σαρκός σας. . .

(Ἐν Ἀθήναις, μηνὶ Μαΐῳ 1899)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Θ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

✽ IDEM... ✽

(Ἴδε εἰκόνα ἐν σελίδι 33)

Σ. Δ. Π. Σ. Εἰς λαμπρότερον στολισμὸν τοῦ ἐξόχως ὠραίου ἄρθρου τοῦ κ. Ἀλεξ. Φιλαδέλφειος ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ παραθέσωμεν καὶ δύο καλλιτεχνικωτάτας εἰκόνας τοῦ συνεργάτου ἡμῶν, οὗ ἡ εὐφάνταστος γραφικὴ διασώζει ἐφέτος ἐν τῇ «Ποικίλῃ Στοᾷ» ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ἔργα του. Εἰς τὴν μετριοφροσύνην τοῦ προσφιλοῦς φίλου θὰ προσκρούσῃ βεβαίως ἡ ἐξ ἰδίας ἡμῶν ἐφέσεως παρένθεσις αὕτη, ἡ τοσοῦτον ἐξαίρετως ποικίλλουσα τὸ εὐφύεστατον δημοσίευσμά του, εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὁποίου θὰ ἐντροφήσωσιν ἀπλήστως οἱ ἀναγνώσται τοῦ ἡμετέρου ἔργου.

Τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ τοσοῦτον ἡρμοδίως προσηρμοσθείσας εἰκόνας, ἐφιλοτέγχνησεν ὁ σχεδιαστὴς τῆς «Ἀκροπόλεως» κ. Δ. Γαλάνης.